

د کان کیندنې تړون

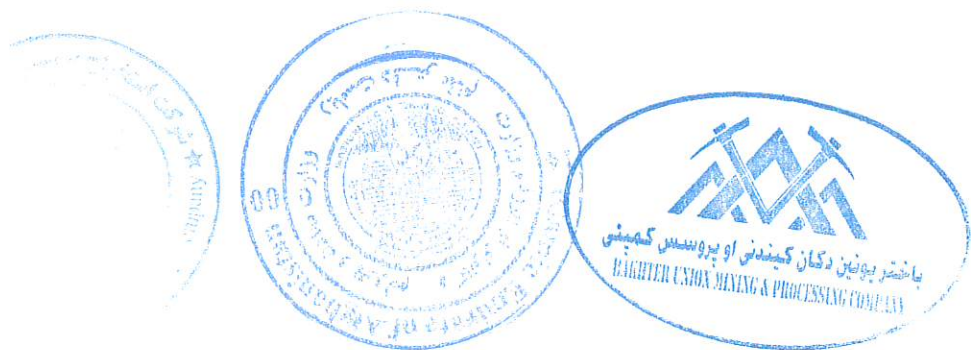
د افغانستان اسلامي امارت د کانونو او پترولیم وزارت

او

د مدثر آشنا او باختريونین کان کیندنې او پروسس شرکتونو

ترمنځ

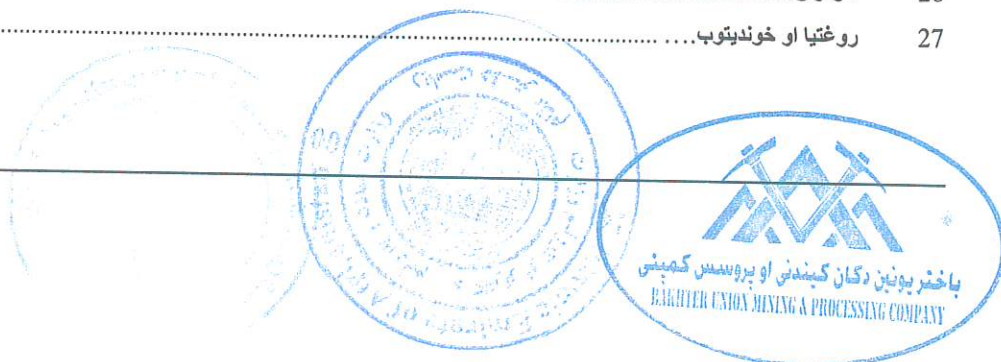
د بغلان ولایت د دوشي ولسوالۍ د قره زغن ساحې د سرو زرو د کان

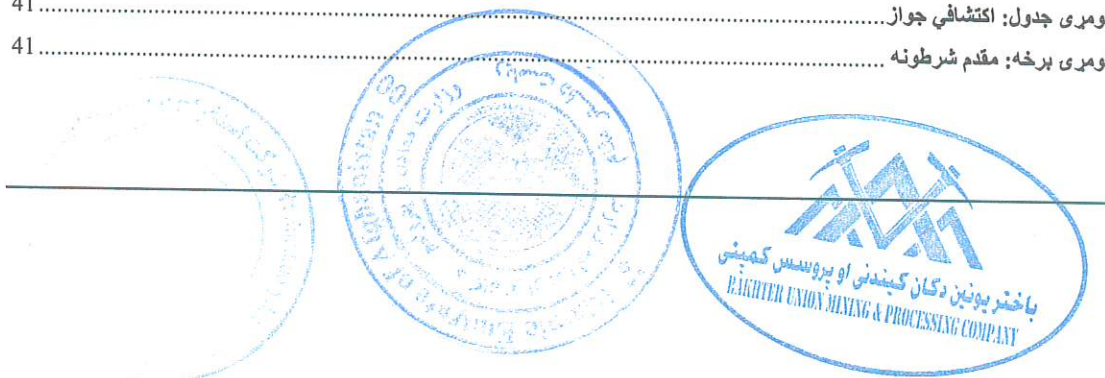
نېټه: / ۱۴۰۲ هـ.ش | / ۱۴۴۵ هـ.ق

لیکلی

1	جزئیات
1	مقدمه
2	منل شوي اصطلاحات
2	تعریفونه
7	د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره
8	لومړۍ برخه: د ترون موده او د جوازونو ورکول
8	د ترون ثبت او خپرول
8	د اکتشافی جواز ورکول
9	د استخراج د جواز ورکړه
10	د جواز ساحه
11	دویمه برخه: د پلانونو وړاندې کول او منظوري
11	عمومي پلانونه
11	پېشنهادي پلانونه
11	د پلانونو منظوري
12	د منظور شویو پلانونو بدلول
12	د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق
13	د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق
13	څلورمه برخه: د جواز شرطونه
13	د اکتشافی جواز شرطونه
14	د استخراجي جواز شرطونه
14	پنځمه برخه: مالي موضوعات
14	د ځمکې د سطحې کرایه
14	فیسونه
14	حق الامتياز (روپالتي)
14	د حق الامتياز مکلفیتونه
15	ګمرکي محصولات
15	تادیات
16	د بهرنی پولې واحد (ګرنسي) تادیه او موجودیت
16	مالي راپور ورکونه او محاسبه
17	د منرالي فعالیتونو عمومي ګړندود
17	بیمه (تکافل)
18	چاپېریال ساتنه
18	کارګران
18	روغتیا او خونديتوب

18.....	د کورني امنيت	28
20.....	د محلي گټو او د ټولنې د پراختيا پلان	29
20.....	عامه کارونه	30
21.....	د زېربنا جوړول	31
21.....	لرغوني او فرهنگي آثار	32
22.....	د نهايي محصول خرڅلاو او صادرات	33
22.....	بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول	33
23.....	راپور ورکونه	34
23.....	د اسنادو ساتل	35
24.....	تفتيش	36
24.....	اټمه برخه: نيابت او ضمانتونه	36
24.....	د تړون لرونکي نيابت او ضمانتونه	37
26.....	د وزارت نيابت او تضمينونه	38
26.....	نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراآت	38
26.....	د رسمي هدايتونو رعايت	39
27.....	د اجرا ضمانتونه	40
27.....	د چاپېريال ساتني ضمانتونه	41
28.....	غرامت	42
28.....	د مسئوليت حدود	43
29.....	د تړون د فسخي آثار	45
30.....	د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف يا لغوه کېدو آثار	46
31.....	گډې حل لارې	47
31.....	لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي	47
31.....	فرعي قرارداد	48
32.....	د مدیریت بدلون	49
32.....	د حقونو او مکلفيتونو پر لېږد محدوديتونه	50
33.....	يوولسه برخه: عمومي حکمونه	50
33.....	د وزارت له خوا ډاډ	51
34.....	غير مترقبه پېښې (فورس ماژور)	52
36.....	د اختلافونو حل	53
37.....	محرمانه معلومات	54
38.....	خبرتياوې	55
38.....	متفرقه حکمونه	56
41.....	لومړی جدول: اکتشافی جواز	56
41.....	لومړی برخه: مقدم شرطونه	56

42	دويمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)
42	درېمه برخه: د جواز ساحه
43	دويم جدول: استخراجي جواز
43	لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)
44	درېيم جدول: زېرېنا او عامه کارونه
44	لومړۍ برخه: زېرېنا
44	دويمه برخه: عامه کارونه
45	څلورم جدول: ځانگړي شرايط
47	لومړۍ شمېره ضميمه: د استخراج منظور شوی پلان

جزئیات
نېټه:

۱۴۰۲ هـ.ش | / / ۱۴۴۵ هـ.ق

لوري:

تړون ورکونکی:

نوم
پته
برېښنالیک

۱.۱.۱ د کانونو او پترولیم وزارت
د مکروریان څلورلاری کابل

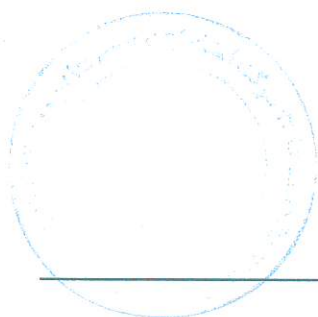
تړون لرونکی:

نوم
پته
برېښنالیک

[دمدثر آشنا او باختري يونين کان کيندني او پروسس شرکتونه]
[گلوبل شهرک، قصبه، ۱۵ ناحیه، کابل، افغانستان]
[Mkcc_3737@yahoo.com]

مقدمه

- ا. د کانونو او پترولیم وزارت له خوا د منبع واحد په توګه، تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوې ده:
1. دغه پروژې د افغانستان اسلامي امارت د اقتصادي معاونیت د ۲۴۷۹ ګڼې حکم د ۱۴۴۲/۱۲/۲۵ نېټې په اساس تصویب شوې ده.
- ب. دا تړون د کان کیندنې تړون لرونکي ته د اکتشاف د جواز او د استخراجي جواز د لومړیتوب حق ورکوي.
- ت. دغه تړون د دواړه لوریو د لاسلیک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او د کانونو او پترولیم وزارت یې مدیریت کوي.
- ث. دا تړون د عامه ګټو په موخه لاسلیک شوی او د کانونو او پترولیم وزارت یې د خپریدو حق لري.

منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1

په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوي لري:

د محاسبې معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکونې سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کرنې، شخړې، دعوا، غوښتنې، څېړنې، پوښتنې، قانوني تعقیب، حقوقي دعوا، منځګړیتوب یا د شخړې حل.

زیاتمن لوری: د دې اصطلاح معنی په 53.3 فقره کې شرح شوې ده؛

افغانی: د افغانستان رسمي ټولې واحد.

تصدي: د عامه ساتنې تصدي یا بله بدیل اداره چې د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کې د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذہ قوانین: په اړونده برخه کې د تصویب شویو قوانینو په معنا دی چې ښايي وخت پروخت تعدیل شي، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین پکې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقرري، لارښوونې، د استملاک قانون، د ګمرکاتو قانون، د چاپیریال ساتنې قانون،

پر عایداتو د مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانګونې قانون؛ او په دې برخه کې د تطبیق

ور نور نافذہ تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذہ قوانینو له حکم سره سم له یوه یا صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق، جواز، یا معافیت تر لاسه کول.

د منظوري باصلاحیته مرجع:

(الف) د ټولنې د پراختیا پلان، د روغتیا او خوندیتوب پلان، د پروسس پلان او د محلي ګټو د پلان په برخه کې، وزارت؛

(ب) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان په برخه کې، د چاپیریال ساتنې ملي اداره (NEPA)؛ او

(ت) د کورني امنیت پلان په برخه کې، د عامه ساتنې تصدي.

د ټولنې د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولنې د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولنې د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتنې د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خوندیتوب، د سیمه ایزو ګټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل؛

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلي امنیت پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان چې د چاپیریال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروګرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په 1 ضمیمه کې تشرېح شوی.

د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

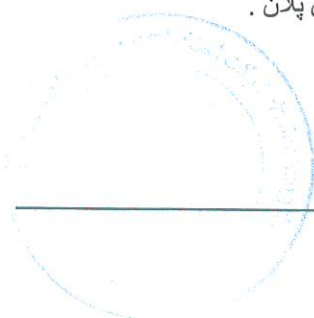
د سیمه ییزو ګټو منظور شوی پلان: د سیمه ییزو ګټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل: د کان کیندنې هغه پروپوزل چې د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شوی وي.

منظور شوی پلان:

(الف) د اکتشافی جواز په صورت کې، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د محلي ګټې منظور شوی پلان او د کورني امنیت منظور شوی پلان؛ یا

(ب) د استخراجي جواز په صورت کې، د ټولنې د پراختیا منظور شوی پلان، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د محلي ګټې منظور شوی پلان، د پروسس منظور شوی پلان او د کورني امنیت منظور شوی پلان.

پا صلاحیته مرجع: هره امارتي، نیمه امارتي، اداري، مالي یا قضایي ارگان، ځانګه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، خپله وزارت هم په کې شاملېږي. د تړون لرونکي اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد پکې شامل دي:

الف د تړون لرونکي لاندې پېښه پلانونه:

- (1) د اکتشاف پلان؛
- (2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (3) د محلي ګټو پلان؛
- (4) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛
- (5) د کورني امنیت پلان؛
- (6) استخراجي پلان؛
- (7) د ټولنې د پراختیا پلان؛ او
- (8) د پروسس پلان.

(ب) د ارزونې پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ټول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه)؛

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکي: دمدثر آشنا او باختر یونین کان کیندنې او پروسس شرکتونه

د تړون لرونکي تضمینونه: د دغه تړون د 37.1 ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

د تړون موده: هغه موده چې په 3.2 فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (1) جدول په لومړۍ برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات چې د افشا کونکي اړخ یا د هغه د استازو له لوري ترلاسه کوونکي یا د هغه استازو ته، که په هره بڼه وي، افشا کړي:

(أ) هغه معلومات چې د نافذه قوانینو له مخې محرم دي.

(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتیايي ریکارډونه، یا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو حریمیت په کې شامل وي.

(ت) د تجهیزاتو، د پروسې نوښتونو، امنیتي یا سوداګریزو رازونو په اړه محرم تخنیکي یا ملکیتي معلومات.

(ث) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛

(ج) د کان کیندنې اړوند معلومات؛

(ح) د تړون لرونکي د معنوي مالکیت حق چې په پروژې پورې تړاو لري؛ یا

خو هغه معلومات نه پکې شاملېږي چې:

(خ) لاسته راوړونکي لوری او وي چې د افغانستان نافذه قوانینو سره سم یې خپاره یا په عامه توګه وړاندې کړي؛

(د) چې د عامه شتمنيو برخه وي او يا يې يوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه تړون د نقض کېدو او يا د افشا کوونکي لوري او يا د هغوی د استازو په امانت کې د خیانت لامل نه شي.

(ذ) چې تر لاسه کوونکي لوري ثابتې کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکي لوري خبر و (خو دا چې یاد معلومات د افشا کوونکي لوري يا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او يا دا

(ر) چې تر لاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچینې تر لاسه کړي وي او ياده سرچینه د معلوماتو د افشا صلاحیت ولري.

د ګمرکونو نافذه قوانین: د افغانستان اسلامي امارت د مالي وزارت د ګمرکاتو قوانین.

افشاء کوونکي لوري: هغه لوري چې په مستقیمه توګه يا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امريکايي ډالر (USD): د امريکا د متحده ايالتونو رسمي پولې واحد.

د اجرا نېټه: تر ټولو وروستی هغه نېټه ده په کومه چې د کان کیندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسلیک، ثبت او د کانونو نافذه قانون پر بنسټ خپور شي.

د پای نېټه: د مقدمو شرایطو سره په برخه کې، هغه نېټه ده چې د لومړي (۱) جدول په لومړۍ برخه کې د مقدمو شرایطو لپاره ټاکل شوي ده.

د تقصیر موارد: هغه موارد چې په 44 ماده کې بیان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوي وي.

د استخراج جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې ورته د فعالیت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې ورته د د سرورزو د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دولس میاشتني دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې په لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په ۲۹ نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقیه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په 53.1 ماده کې بیان شوې ده.

د مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون

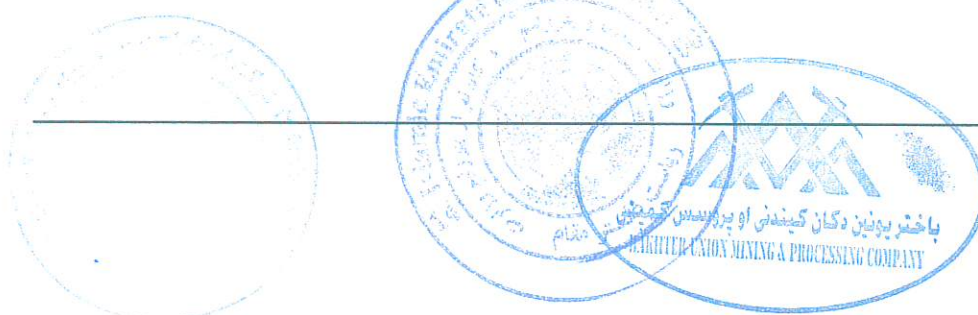
غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

(ا) د استفادې (پېښې شوي استفادې)، تولید، ګټې، عاید، کاروبار یا سپما زیان؛ او

(ب) هغه زیان چې د سوداګریزې یا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی وي،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوېنې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کارونې وړ موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګریز نښان، لوګو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګریزو نومونو، برانډ نومونو، ډیزاینونو، سوداګریزو رازونو، د ډومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پتي،

د حقونو په ګډون د فکري مالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وايي:

(ا) دا د هر نافذه قانون د اهدافو لپاره دی؛

(۱) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای؛ یا

(۲) له افلاس سره مخ وي؛

(ب) ټول پورونه یا د پورونو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛

(ج) د پور ورکونکو د غونډې رابلل او دایرول؛

(د) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي؛

(ه) کله چې د د هغه د جایداد د مصادري غوښتنلیک وړاندې او یا یې په اړه حکم صادر شي؛

(و) د یوې قانوني وجیبي په سرته رسولو کې پاتې راشي؛

(ز) د یو داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي؛

(ح) د یو داسې ګام اخیستل چې ترلاسه کوونکی، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفیې مدیر یا موقتي د تصفیې مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمنۍ لپاره ګومارل شوی وي، ورته کومه ګمارنه ترسره شي؛

(ط) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکونکو د ګټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا

(ي) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پېښېږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري؛

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی؛

جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې وړ وي)

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

(الف) د اکتشافی جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د اکتشافی جواز موضوع جوړوي؛ او

(ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د استخراج د جواز موضوع وي؛

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

(ا) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛

(ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او

(ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه؛

زیان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لګښتونه؛

د کانونو نافذه قانون: د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي؛

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پټرولیم وزارت په معنا دی.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

(ا) که چېرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو وزارت بالمقابل لوری بلل کېږي؛ یا

(ب) که چېرې وزارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کېږي؛

د خصوصي پانګونې قانون: د خصوصي پانګونې نافذه قانون.

پروژه: په لوی مقیاس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلي کېږي.

وړاندې شوی (پېشنه‌ادي) پلان: د تړون لرونکي له لاندې پېشنه‌ادي پلانونو څخه عبارت دي:

(ا) د چاپېريال ساتنې د مدیریت پلان؛

(ب) د محلي کټو پلان؛

(ج) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

(د) د ټولنې پراختیا پلان،

(ه) د کورني امنیت پلان

(و) د اکتشاف پلان

(ز) د استخراج پلان

(ح) د پروسس پلان، او

د شک د مخنیوي لپاره، د ۹مې مادې پر بنسټ د یوه منظور شوي پلان هر ډول پېشنه‌ادي بدیل پکې شاملېږي.

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي دي.

د کان کیندنې صنعت واکړه شرایط مالیه ورکوونکي: نسبت یې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوې ده.

تر لاسه کوونکي لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي).

نافذ مقرر: د کانونو نافذ مقرر چې کېدای شي وخت پر وخت د تعدیل وړ وي.

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کېږي، چې د یوه یا څو منځګړو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري.

د یوه لوري استازی په لاندې معنا دی:

(ا) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

(ب) آمر، رئیس، کارکوونکي، استازی، مفتش، مشاور، شریک، ګډ پانګوال، یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری؛

اړینه بیمه (تکافل): بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذ قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي.

د بیا میشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذ قانون سره سم جوړېږي.

د بیا میشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا میشتېدنې د کمېټې لخوا د استملاک نافذ قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا میشتېدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې د عامه کټو لپاره استملاک شوې وي.

خانګري شرایط: معنا هغه خاص شرایط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي.

د وزارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په 38.1 ماده کې روښانه شوي دي.

د مالیاتو نافذ قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذ قوانین (د ګمرکاتو نافذ قانون او پر عاید د مالیاتو نافذ قانون په ګډون).

درېیم لوری (ثالث لوری): د کان کیندنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری.

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین؛ او

تفسیر

د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملېږي، مګر دا چې محتویات یې بل ډول اجاب وکړي: 1.2

1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کېږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کوم اغېز نه لري.

- 1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنۍ، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانگونه، د مشارکت کنسرشیوم (ولو که بېل حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې ونه لري) شاملېږي.
- 1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغه کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري.
- 1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد بڼې، د هغه کلیمې جمع هم بڼې او یوه کلیمه چې جمع بڼې، د همدغې کلیمې مفرد هم بڼې.
- 1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم بڼې.
- 1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملېږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کېږي.
- 1.2.7 د تړون یوه لوري، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون یوه لوري، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده.
- 1.2.8 یوه لوري، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوري د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځایناستي او مجاز استازی شاملېږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي.
- 1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په ګډون) هغه سند یا هوکړه لیک بڼې چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي.
- 1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي.
- 1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم ګمراه کوونکي او خطا ایستونکي وي؛ او
- 1.2.12 د کان کیندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې ګوا نوموړی طرف د دې تړون د دسروزروډې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.
- کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره**
- 1.3 په دغه تړون کې هدف په لاندې ډول دی، مګر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:
- 1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نیمه شپه کې پیلېږي او ۲۴ ساعته وروسته پای ته رسېږي.
- 1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی.
- 1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملېږي، پرته له جمعي او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي.
- 1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنتري میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛
- 1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کېږي؛ او
- 1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکې کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکې کاري ورځ ترسره شي.
- غوره هڅې**
- 1.4 دواړه لوري باید د قرارداد په عملي کولو کې پوره او غوره هڅې وکړي.
- 2 **د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره**
- ارجحیت**

2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

2.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

2.1.2 د دې تړون؛

2.1.3 د هر جواز شرایط؛ او

2.1.4 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض یا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازي اداره

2.2 د کانونو او پترولیم وزارت د تړون ورکونکي په حیث دغه تړون لاسلیک کوي؛ او

2.3 د دې تړون لرونکي مني چې وزارت د دې تړون په وسیله خپل اړونده حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3 د تړون ثبت او خپرول

3.1 وزارت مکلف دی چې د تړون تر لاسلیک وروسته به، په ۱۰ کاري ورځو کې:

3.1.1 د کانونو د نافذه قانون او مقرري سره سم دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

3.1.2 وزارت د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي.

3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې پر بنسټ یې تړون لرونکي د تړون د لومړي جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوي ځمکې ته لاسرسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د 7.1.2 مادې د حکمونو مطابق د هر پیشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکي به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

موده

3.2.1 دغه تړون د اجرا نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:

3.2.1.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د 4.8، 44.2 او 53.10 مادو د حکمونو په پام کې نیولو سره، فسخه شي؛ او

3.2.1.2 هغه نېټه چې:

3.2.1.3 کله اړخونه په لیکلي ډول د دغه تړون د فسخې په اړه هوکړه وکړي؛ او

3.2.1.4 فسخه د وزارت په سپارښتنه د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي.

4 د اکتشافی جواز ورکول

د اکتشافی جواز د حسن اجراء ضمانت

4.1 تړون لرونکي مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې په اکتشافی پلان کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د حسن اجراء ضمانت وړاندې کړي. (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی.)

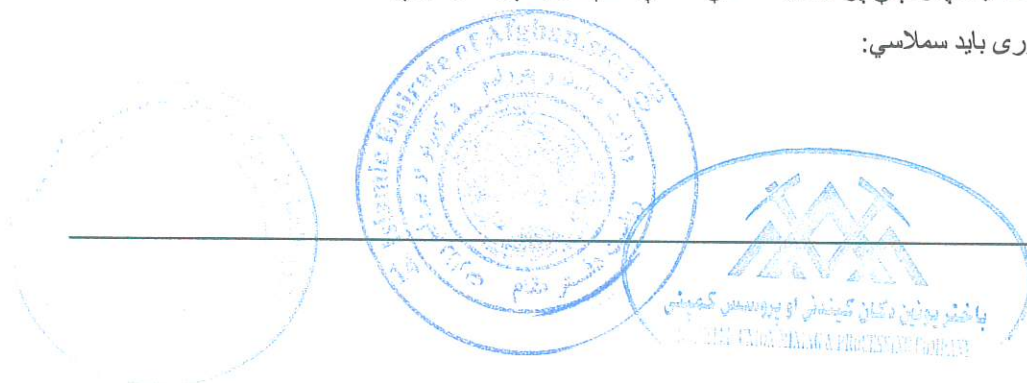
4.2 تړون لرونکي مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

مقدم شرایط

4.3 مقدم شرطونه چې په لومړي (۱) جدول کې وړاندې شوي دي، یوازې د وزارت د منفعت لپاره دي او یوازې د یوې لیکلې خبرتیا له لارې د وزارت له خوا د تړون لرونکي لپاره معاف کېدای شي.

4.4 هر لوری باید پوره هڅې وکړي څو دا ډاډ رامنځته شي چې څومره ژر چې شوني وي، د اجرا له نیتي وروسته یا د پای نېټې پرمهال یا له هغې مخکې مقدم شرایط پر ځای کړي.

4.5 یو لوری باید سملاسي:

- 4.5.1 څومره ژر چې شونې وي، بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو يا نه پلي کېدو په اړه په ليکلي بڼه خبر ورکړي.
- 4.5.2 د تړون نورو لوريو ته مرستندويه او مصدقه اسناد وړاندې کړي، تر څو د هغو له مخې ډاډ حاصل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او يا هم د پلي کېدو وړ نه دي.
- 4.6 د تړون هر لوری کولی شي چې د 4.7 مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د ليکلي خبرتيا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:
- 4.6.1 کله چې يو مقدم شرط پوره نه شي او د 4.3 مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د موضوع تر پېښېدو يا د کومې بلې قضیې يا حالت تر رامنځته کېدو وروسته، چې د مقدم شرطونو د پر ځای خنډ ګرځېدلي وي، د ۳۵ کاري ورځو په جريان کې معاف شوی نه وي،
- 4.6.2 کله چې يو لوری د يو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي يا هم نوموړی شرط د 4.3 مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم يا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.
- 4.7 وزارت نه شي کولی چې د 4.6 مادې پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مګر دا چې:
- 4.7.1 وزارت د 4.4 او 4.5 بندونو پر اساس خپل مکلفيتونه ترسره کړي وي؛ او
- 4.7.2 د فسخې پېښه وزارت تر سپارښتنې وروسته د اقتصادي کمېسيون له خوا منظور شوی وي.
- 4.8 که چېرې دا تړون د 4.6 مادې پر بنسټ فسخه کړای شي، 47 ماده پلي کېږي.
- د اکتشافې جواز ورکړه
- 4.9 وزارت مکلف بايد څومره ژر چې شونې وي، د اکتشافې پلان تر منظوري وروسته تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د ۱۵ کاري ورځو په جريان کې ورکړي.
- 4.10 وزارت د اکتشافې جواز تر صدور وروسته د لسو (۱۰) کاري ورځو په جريان کې لاندې چارې سرته رسوي:
- 4.10.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
- 4.10.2 د کانونو نافذه قانون او مقرري پر اساس به د اکتشاف جواز يوه کاپي خپروي.
- 5 د استخراج د جواز ورکړه
- د لومړيتوب حق
- 5.1 د تړون د مودې په جريان کې، تړون لرونکي د اکتشافې جواز د ساحې د ټولې يا يوې برخې لپاره د استخراج د يو يا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړيتوب حق درلودلی شي.
- د استخراج جواز لپاره غوښتنه
- 5.2 تړون لرونکي کولی شي چې له هغو اړينو اسنادو سره يو ځای چې د کانونو نافذه قانون او مقرري لازم ګڼلي وي، د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته په هغه بڼه غوښتنلیک وسپاري چې په نافذه مقرر کې بيان شوي ده.
- 5.3 د شک د مخنيوي په خاطر، د چاپېريال ساتنې د مديريت پلان، د ټولنې د پراختيا پلان، د کورني امنيت پلان، د محلي ګټې پلان او د روغتيا او خوندیتوب پلان چې د 5.2 مادې له حکمونو سره سم وړاندې شوي وي، ښايي چې په هماغه بڼه وي او يا هم ښايي بدل شوي وي، چې په دې صورت کې د چاپېريال ساتنې د مديريت منظور شوی پلان، د ټولنې د پراختيا منظور شوی پلان، د کورني امنيت منظور شوی پلان، د محلي ګټې منظور شوی پلان او د روغتيا او خوندیتوب منظور شوی پلان ګڼل کېږي.
- د کان کیندنې پلان منظوري
- 5.4 د 5.2 مادې سره سم د اړينو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، وزارت خپل مکلفيتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نیسي چې د اقتصادي کمېسيون لخوا په تصویب شويو لارښودونو کې مشخص شوي وي.
- 5.5 د کانونو نافذه قانون له محدودولو پرته، وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته سملاسي ليکلی خبر ورکوي:
- 5.5.1 د اقتصادي کمېسيون له خوا د کان کیندنې د اړونده پروپوزل د تائيد يا ردېدو په اړه؛ او
- 5.5.2 د هغې پېښې په اړه کله چې د کان کیندنې پلان تائيد شي او د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته، د کان کیندنې پروپوزل کې د نويو شرايطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.

5.6 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمپسيون د کان کیندنې اړوند پروپوزل نه وي منظور کړی او د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتیا وروسته د ۴۰ کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې اقتصادي کمپسيون د 5.5 مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کیندنې پروپوزل تایید کړي.

5.8 تړون لرونکی مني چې که چېرې نوموړی د 5.7 مادې پر بنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، دغه عمل د 41.1 مادې پر اساس د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

5.9 د 5.10 مادې په پام کې نیولو سره، څومره ژر چې شونې وي، وزارت به د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې د لاندې شرایطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکي ته استخراجي جواز ورکوي:

5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمپسيون استخراجي پلان چې د 5.2 مادې له مخې وړاندې شوی وي، منظور کړی وي او دا یې تشخیص کړي وي چې د استخراجي جواز او د کانونو نافذه قانون له مخې د کان کیندنې پروپوزل کې نوي شرایط ځای پر ځای شي؛ او

5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکی د 5.7 مادې سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي.

5.10 پر 5.9 مادې سربېره، تړون لرونکی مني چې، کانونو نافذه قانون له مخې وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، تر څو چې وزارت ډاډ نه وي حاصل کړي چې تړون لرونکي د دې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرري ټول مفادات رعایت کړي دي.

5.11 وزارت د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې لاندې کارونه ترسره کوي:

5.11.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتول؛ او

5.11.2 د استخراجي جواز د یوې کاپي خپرول.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

6.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشاف جواز له صدور وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په 10.1 ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:

6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او

6.1.2 هغه ساحه چې د 6.2.2 مادې له مخې د اکتشاف جواز یې لغوه شوی وي.

6.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې د جواز د ټولې یا یوې برخه ساحې په اړه چې په 6.1 ماده کې ورته اشاره شوې، د اکتشاف جواز به:

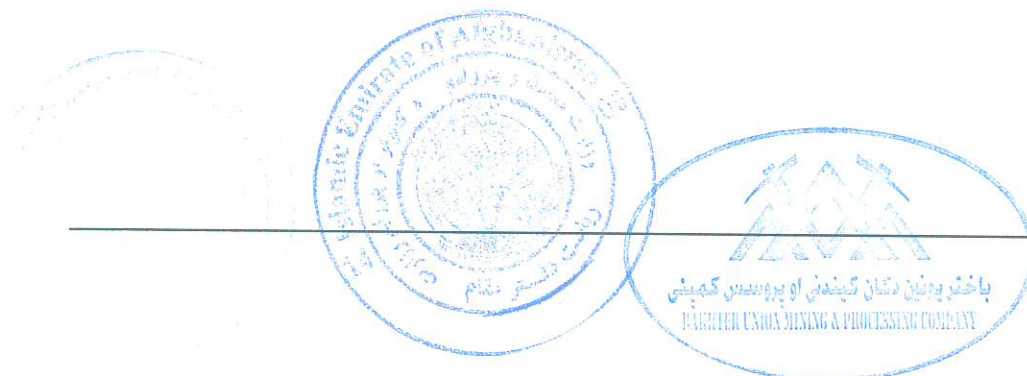
6.2.1 د کانونو قانون په پام کې نیولو سره، د هغې ساحې په اړه د اجرا وړ وي چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او

6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخه شوی وي.

د استخراج جواز

6.3 تړون لرونکی مني چې یو استخراجي جواز تر صدور وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په 11.1 ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له مخې ترې انصراف کړی وي.

6.4 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، د یوه استخراجي جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکي توګه اړینه بلل کېږي.

دويمه برخه: د پلانونو وړاندې كول او منظوري

7 پلانونه په عمومي ډول وړاندې شوي پلانونه

7.1 تړون لرونکي مني چې:

7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د وړاندې شويو پلانونو پر بنسټ شوې؛ او

7.1.2 د منظوري لپاره وړاندې شوي پلانونه، بايد اساساً د هغو پلانونو له نسخو سره ورته وي چې په لومړيو کې وړاندې شوي وو او يوازې هغه وخت د بياکتنې تابع دي، چې اړتيا ولېدل شي چې د يوې منظورونکي مرجع له خوا وړاندې شوي نظريات او تعديلات بايد پکې درج کړل شي.

د اړينو پلانونو منظوري

7.2 تړون لرونکي مني چې د اکتشافې جواز او د استخراجي جواز د يو شرط په توګه، په ساحه کې د کيندنې د کار تر پيل مخکې، بايد د هر وړاندې شوي پلان لپاره له اړونده صلاحيت لرونکي مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافې يا استخراجي جواز تر صدور مخکې، کوم پلان د باصلاحيت مرجع له خوا نه وي منظور شوی).

منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی

7.3 تړون لرونکي مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه قانون سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

د کورني امنيت پلان

7.4 د شک د مخنيوي لپاره:

7.4.1 دويمه برخه د کورني امنيت د پلان په اړه د تطبيق وړ نه ده؛ او

7.4.2 د کورني امنيت د پلان منظوري او يا هم د داخلي امنيت په منظور شوي پلان کې تغيرات د ۲۸ مې مادې پر اساس تنظيمېږي.

د پلانونو منظوري

8 د باصلاحيت مرجع له خوا ارزونه او منظوري

8.1 که چېرې:

8.1.1 د اکتشافې جواز په صورت کې، د پروپوزلونو د ارزونې پروسې په جريان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د اجرا نېټې څخه مخکې د اړونده باصلاحيت مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ يا

8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحيت مرجع له لوري نه وي منظور شوی،

وزارت ژمنه کوي، څومره ژر چې شوني وي، د اجرا نېټې يا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده مرجع د کانونو نافذه قانون او مقرري له مخې د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

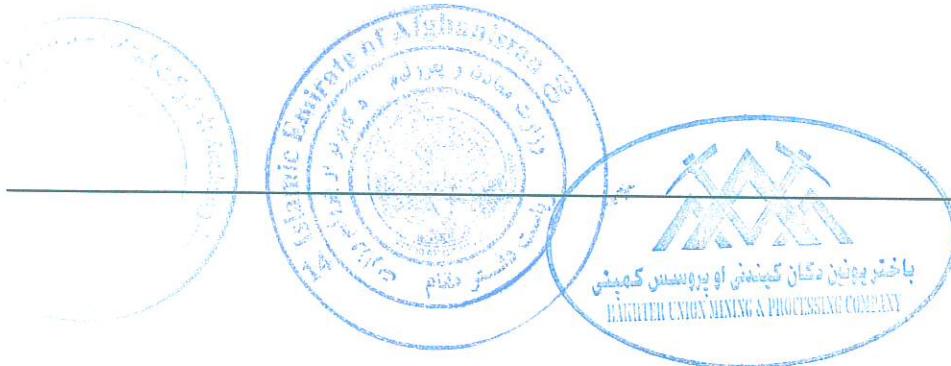
8.1.4 که چېرې منظورونکي مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان منظوري، نوموړي مرجع سملاسي بايد تړون لرونکي ته په ليکلي بڼه خبر ورکړي (د ټولو هغو شرطونو له جزيياتو سره يو ځای چې د پلان د منظوري لپاره وضع شوي وي)؛ يا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون سره سم، نوموړی وړاندې شوی پلان اصلاحاتو ته اړتيا ولري او يا د نوموړي وړاندې شوي پلان په اړه خپل نظر وړاندې کوي، نو دغه منظورونکي مرجع بايد تړون لرونکي په ليکلي بڼه د پلان د اصلاح او يا نظر په اړه خبر کړي (البته که چېرې د تطبيق وړ وي).

د منظورونکي مرجع له خوا د اصلاحاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظورونکي مرجع د 8.1.4.2 مادې پر اساس تړون لرونکي ته خبرتيا لېږي، نو:

- 8.2.1 تړون لرونکی باید پر وړاندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین اصلاحات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د منظورونکي مرجع له خوا وړاندې شوې دي (که چېرې د تطبیق وړ وي)؛
- 8.2.2 تړون لرونکي باید وړاندې شوی پلان (د هغې بیاکتنې په ګډون چې په 8.2.1 ماده کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته تسلیم کړي؛
- 8.2.3 وروسته له هغې چې وزارت یو پېشنه‌ادي پلان چې د 8.2.2 مادې له مخې بیا ځلي وړاندې شوی وي، تر لاسه کړ، څومره ژر چې شونې وي، وزارت ژمنه کوي اړونده منظورونکي مرجع وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او له 8.1.3 څخه تر 8.1.4 مادو کې د راغلو پړاونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او
- 8.2.4 هغه پړاوونه چې په 8.2.1 او 8.2.3 مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې تکرارېږي ترڅو چې منظورونکي مرجع د کانونو نافذه قانون له مخې اړونده پلان منظور کړي.

9 د منظور شویو پلانونو بدلول

- د منظوري شوي پلان بدلول
- 9.1 که چېرې د مقرري یا کوم بل نافذه قانون له مخې اړینه ګڼل شوې وي، تړون لرونکی باید پر منظور شوي پلان بیاکتنه وکړي او هغه اصلاح کړي او د هغه پر ځای نوی پلان چمتو او وړاندې کړي.
- 9.2 تړون لرونکی مني چې نوموړی له نافذه مقرري سره سم، د منظور شوي پلان د بدلولو په موخه وزارت ته د بل پلان د منظوري لپاره وړاندیز کولی شي (ولو که په پلان کې دغه بدلونونه د 9.1 مادې له مخې یا هم په بل ډول اړین ګڼل شوي وي).
- د منظورونکي مرجع له خوا ارزونه او منظوري
- 9.3 وزارت ژمنه کوي چې له 9.2 مادې سره سم، د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره چې ژر شونې وي:

- 9.3.1 اړونده منظورونکي مرجع باید وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه مقرري مطابق و ارزوي؛ او
- 9.3.2 که چېرې نوموړي منظورونکي مرجع:
- 9.3.2.1 وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه مقرري مطابق منظوروي، باید سملاسي تړون لرونکي ته خبر ورکړي (له هغو شرطونو سره یو ځای چې د منظوري لپاره وضع شوې دي)؛ یا
- 9.3.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه مقرري پر بنسټ تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه کوم نظر وړاندې شوی وي، منظورونکي مرجع به د تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق وړ وي).

- هغه تعدیلات چې منظورونکي مقام یې غوښتنه کوي
- 9.4 که چېرې د یوې منظورونکي مرجع له خوا د 9.3.2.2 مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتیا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې له 8.2.1 څخه تر 8.2.4 پورې مادې له لازمو بدلونونو سره پلي کېږي.

درېیمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

- مجاز فعالیتونه
- 10.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له تر لاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

- 10.2 د لاندې مادې په پام کې نیولو سره:

10.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نورو اکتشافی چارو تر څنګ ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د وزارت لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافی چارو تر بشپړېدو، د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو او یا انصراف څخه وروسته ټول اکتشافی معلومات وزارت ته سپاري؛ او

10.2.2 د اکتشافی چارو تر بشپړېدو، د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو او انصراف وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کاري او هم د اکتشافی معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه وزارت ته انتقالېږي.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د 11.4 مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې تړون د شرطونو مطابق را ایستل کېږي، د روپالتي په ګډون د ټولو تادیاتي مکلفیتونو تر ادا کولو وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکیت ګڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د کانونو قانون په پام کې نیولو سره د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخې څخه وروسته ټولې منرالي نمونې او د برمه کاري معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخې وروسته، د ټولو منرالي نمونو او د برمه کاري معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه وزارت ته انتقالېږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافی جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافی جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون شرطونه؛

12.1.2 ددغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)؛ او

12.1.3 د کانونو د نافذه مقرري شرطونه.

د اکتشاف منظور شوي پلان کې بدلون

12.2 تړون لرونکی ښايي وزارت ته د اکتشاف د نوي پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافی پلان کې د بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت ښايي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون تر منظوري مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د 12.2 مادې پر اساس ترسره شوې ده، تایید یا رد کړي.

12.4 وزارت ژمنه کوي چې د وړاندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په لیکلې بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافی پلان خپرول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافی پلان یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسي وړ وي.

13 د استخراجي جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د استخراجي جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون شرطونه؛

13.1.2 د دغه تړون د دویم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمېسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي؛ او

13.1.3 د کانونو نافذه مقرري شرطونه.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د هر مالي کال په پیل کې وزارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې ۳۷۵ افغانۍ في هکتار؛

14.1.2 د اکتشاف په دوهمه مرحله کې ۷۵۰ افغانۍ في هکتار؛

14.1.3 د اکتشاف په دریمه مرحله کې ۱۱۲۵ افغانۍ في هکتار؛

14.1.4 د استخراج په مرحله کې ۱۸۷۵ افغانۍ في هکتار.

15 فیسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه مقرري سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.

16 حق الامتیاز (رویالټي)

د حق الامتیاز مکلفیتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د استخراجي جواز مطابق له تر لاسه کړی پروسس شوې طلا څخه ۵۵ سلنه امارت ته د طلا په جنس کې ورکړي.

17 مالیات

مالیات په عمومي ډول

17.1 د 17.2 مادې حکم ته په پام سره، تړون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانینو سره سم خپل ټول مالیات او محصولات تادیه کړي.

معافیتونه

17.2 د تړون اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی له دې کبله د ځمکې د مالیې پر ورکولو مکلف نه دی چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایطو برابر مالیه ورکوونکي

17.3 تړون لرونکی د استخراجي جواز له تر لاسه کولو سره سم، د مالیاتو نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکوونکی ګڼل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او وړاندې کول

17.4 تړون لرونکی مکلف دی چې هر کال خپله اظهارنامې اونور مالي راپورونه د مالیې نافذه قانون او د محاسبې د معیارونو مطابق ترتیب کړي او اړونده مرجع ته وړاندې کړي.

17.5 څومره ژر چې شوني وي، د تړون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه بايد د راتلونکي مالي کال تر پيل وروسته تر ۳ مياشتو پورې د زياتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې پانګونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه بايد له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخپلو اړخونو سره د تړون لرونکي د ترسره شويو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه پکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په ګوته کړي:

17.6.1.1 دخپل لوري؛

17.6.1.2 د معاملي اندازه؛

17.6.1.3 د معاملي موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د تړون لرونکي او د معاملي د مقابل لوري تر منځ د بېي د کوم تړون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 يو تاييدي سند چې د تړون لرونکي د مالي مسئول (يا بل صلاحيت لرونکي مقام) په وسيله لاسليک شوی وي او دا تاييد کړي چې د نوموړي کال په جريان کې:

17.6.2.1 تړون لرونکي د دغه تړون او د مالياتو احکام رعايت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو يا خدماتو په اړه چې د تړون لرونکي او د معاملي د يو اړخ ترمنځ د بېي د کوم تړون پر اساس پرې موافقه شوې وي، د هماغه کال په جريان کې د تړون لرونکي شوي تادييات د بېي د تړون د شرايطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي يا خدمات چې د تړون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي يا چمتو شوي وي او دغه معامله د بېي د کوم تړون پر اساس نه وي ترسره شوې، په هماغه اړونده موده کې د يادو توکو يا خدماتو قيمتونه د مالياتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هرې معاملي اسناد له خان سره وساتي، کوم چې ياد اسناد بايد د معاملي د بېي او د مالياتو د قانون د رعايت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضوعي ماليه

17.8 تړون لرونکی مکلف دی چې پر عايداتو د مالياتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنيني سندونه رعايت کړي چې تړون لرونکی د موضوعي ماليې پر ورکړې او يا هم بل شخص ته (که هغه د افغانستان تبعه وي يا هم دلته مقيم وي) او نور هغه فزيکي اشخاص يا ادارې، تړون لرونکی يا د هغه اړونده قرارداديان چې ياد اشخاص يې استخدام کړي وي، د تاديياتو په بدل کې د مالياتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون 18 مادې ته په پام سره چې پرېنست يې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسايل چې ښايي د منرالي فعاليتونو لپاره ورته اړتيا ولري، افغانستان ته وارد کړي، او

18.1.2 د 33 مادې په رعايت سره، د دسروزرو نهايي محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفيتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعاليتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعايت کړي.

18.3 د 18.2 بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی بايد ګمرکي تعرفي، ماليات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسيله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د توليد په ګډون) وضع کېږي، تادييه کړي.

19 وزارت ته تادييات

د تاديياتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادييات چې د دې تړون، د ګانونو نافذه قانون او مقرري پرېنست وزارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادييات په افغانيو د وزارت حساب ته وسپاري.

19.2 **کسرات**
تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرري پر اساس خپل ټول تادیات وزارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مگر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه قانون او مقرري پر بنسټ جواز ولري.

19.3 **په تادیاتو کې پاتې راتلل**
که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رويالټي (حق الامتیاز) یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی وزارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

19.4 **معاوضه**
د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رويالټي یا د دې تړون، د کانونو نافذه قانون او مقرري پر بنسټ له بل مدرک څخه پاتې تادیات چې تړون لرونکي په خپل وخت وزارت ته نه وي تادیه کړي، په هغو پیسو کې نه شي معاوضه کېدای چې وزارت د دې تړون پر بنسټ تړون لرونکي ته یې پر ورکړې مکلف دی.

20 د بهرنیو اسعارو حواله او موجودیت

20.1 **بانکي حسابونه**
تړون لرونکی کولای شي پر افغانۍ کرنسي یا پر امریکایي ډالرو د افغانستان په قلمرو کې بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کې پیسې وساتي.

20.2 **د بهرنیو اسعارو تبادله**
د دې تړون پر بنسټ هر ډول تادیات باید پر افغانۍ یا ډالر وي.

20.3 **که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر ډالرو ښودل شوي وي، او پر افغانۍ ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکي مقدار پیسې به د افغانستان بانک د ورځني تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.**

20.4 **که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر افغانۍ ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکي مقدار پیسې به د تادیاتو په ورځ د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.**

20.5 **واردات او د پیسو حواله**
د تبادلې په برخه کې د هر ډول عمومي کنټرولي اقداماتو په رعایت سره، چې په یوه محدوده زماني موده کې په ناپېیلي توګه د بیرني مالي حالت په صورت کې وضع کېږي:

20.5.1 **تړون لرونکی ممکن:**

20.5.1.1 **پیسې ترلاسه کړي، و یې ساتي، تبادله یې کړي یا هغه په داسې بڼه مصرف کړي چې څنګه یې اختیار لري او**

20.5.1.2 **د 20.5.1.1 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی ښايي په آزاد ډول:**

20.5.1.2.1 **د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولې اړینې پیسې افغانستان ته وارد کړي؛ او**

20.5.1.2.2 **له افغانستان څخه بهر پیسې حواله کړي، افغانستان ته یې حواله کړي او یا ټولې مصرف کړي (د ټولو عوایدو په شمول چې په افغانستان کې یې له پلور، تبادلې او د محصولاتو د صادرو له څخه ترلاسه شوي)؛ او**

20.5.2 **ټولې حوالې او تادیات چې د تړون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کېږي، له هر ډول مستقیمو او غیر مستقیمو جریمو یا محدودیتونو څخه آزاد وي.**

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

21.1 **مالي راپور ورکونه**
تړون لرونکی مکلف دی چې د مالي راپور ورکونې او تصدیق هغه شرایط چې د نافذه قوانینو پر اساس په افغانستان کې پر کورنیو شرکتونو د تطبیق وړ دي، رعایت کړي.

21.2 د دغه تړون پر اساس، د تړون لرونکي ټول محاسبات بايد پر افغانیو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22. د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود

22.1 تړون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنگه د شک د مخنیوي لپاره، تړون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د درېیم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23. ضمني منرالونه

23.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د ۴۸ ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.

23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کېدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې د کانونو مقرري پرېنست لازمه پرېکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

24.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:

24.1.1 د تړون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛ او

له هغو اعمالو څخه ډډه وکړي چې ښایي د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

24.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

24.2.1 د ځایي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی یې وکړي؛

24.2.2 ډاډ به ورکوي چې د دوی عملیاتي پالیسي ګانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسئولیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسئولیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راولاړېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي؛ او

24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را ولاړېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:

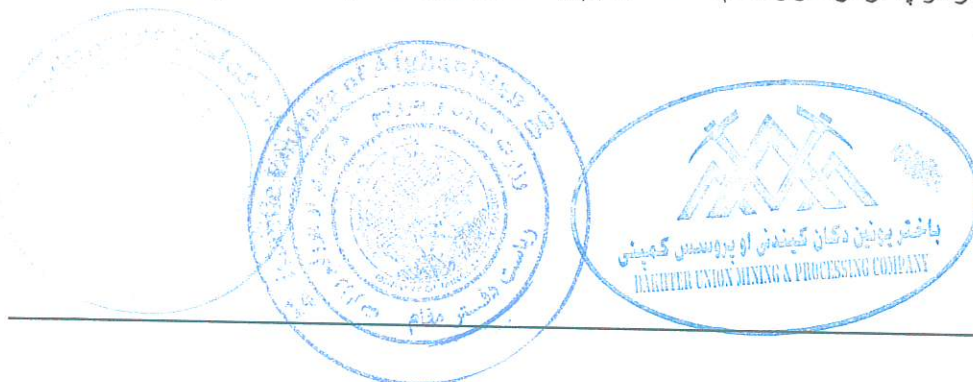
24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانیانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانیانو ته بله بدیله لاره وړاندې کول؛

24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، تر څو ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او

24.2.3.3 د عملیاتي پالیسیو او لارښوونو بیاکتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او

24.2.3.4 نور ورته اعمال چې ښایي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وګڼل شي.

24.2.4 پر هغو ژمنو سربېره چې تړون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، تړون لرونکی د نورو ټولو هغو ژمنو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافی یا استخراجي پلانونو کې یې کړي دي.

25 چاپیریال ساتنه

عمومي مكلفیتونه

25.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپیریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره یې کړي دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.

25.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د پروژې د اکتشاف په مرحله کې ۴۸۰،۰۰۰ افغانۍ د چاپیریال ساتنې د مدیریت په برخه کې په مصرف ورسوي.

25.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د پروژې د استخراج په مرحله کې ۳،۰۶۴،۰۰۰ افغانۍ د چاپیریال ساتنې د مدیریت او بیا رغونې په برخه کې په مصرف ورسوي.

د چاپیریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

25.4 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان کې شامل دي.

د چاپیریال ساتنې اجازه لیک

25.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج د بل هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:

25.5.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپیریال ساتنې د اجازه لیک تر لاسه کول؛ او

25.5.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپیریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوي دي.

26 کارگران

26.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مكلفیتونه

27.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو ټول اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړي ژمنې رعایت کړي.

27.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د پروژې د اکتشاف په مرحله کې د روغتیا ساتنې په برخه کې ۵۵۰،۰۰۰ افغانۍ په مصرف ورسوي.

27.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د پروژې د استخراج په مرحله کې د روغتیا ساتنې په برخه کې ۲،۰۶۴،۰۰۰ افغانۍ په مصرف ورسوي.

د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت

27.4 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خوندیتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 د کورني امنیت

د کورني امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 تړون لرونکی ژمنه کوي چې د نافذه مقررې له مخې او د اکتشافی یا استخراجی جواز سره سم په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د کورني امنیت پلان ترتیب او منظوري یې تر لاسه کړي.

28.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.2.1 د کورني امنیت منظور شوی پلان په خپل لگښت پلي کړي؛

28.2.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کوي؛ او

28.2.3 تر کومه حده چې د کورني امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي، نو:

28.2.3.1 تړون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي پلان سره سم د امنیتي پرسونل د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدی (APPF) سره تړون وکړي؛
28.2.3.2 د عامه ساتنې تصدی د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.3 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سره پوره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتنې تصدی د هېڅ هغه عمل چې د کورني امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسؤلیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.4 تړون لرونکی مکلف دی څومره ژر چې شونې وي، د اکتشافی جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.4.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.4.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.4.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.4.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا ګومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د کورني امنیت پلان منظوري

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.5.1 د 28.5 مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزییات پکې شامل وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.5.2 د 28.5 مادې سره سم څومره ژر چې شونې وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د کورني امنیت پېشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له وزارت سره د ارزونې په پروسه کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کوي؛ او

28.5.3 د کورني امنیت بیا کتل شوی پلان وزارت ته د منظوري لپاره وړاندې کړي.

28.6 د 28.6 مادې سره سم د کورني امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د کورني امنیت بیا کتل شوی پلان چې د عامه ساتنې تصدی ته د تایید لپاره استول شوی وي، هر څومره ژر چې شونې وي، منظور کړي:

28.6.1 وزارت د کانونو نافذه مقرري سره سم د وړاندې شوي کورني امنیت پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.6.2 که چېرته وزارت:

28.6.2.1 د کورني امنیت پلان منظوري، نو له نافذه مقرري سره سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.6.2.2 له نافذه مقرري سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.7 که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د 28.7.2 مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو

28.7.1 تړون لرونکی باید د کورني امنیت وړاندې شوی پلان تعدیل کړي او د وزارت د نظر یا غوښتنې مطابق تعدیلات په کې ترسره کړي؛

28.7.2 تړون لرونکي باید د کورني امنیت د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.7.3 د کورني امنیت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې له 28.7.2 مادې سره سم

وزارت ته بیا ځلي وړاندې کېږي، وزارت وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او په دې اړه تړون

لرونکي ته په 28.7.1 او 28.7.2 مادو کې د ذکر شویو پړاوونو په پام کې نیولو سره تړون

لرونکي ته لیکلي خبرتیا صادروي؛ او

28.7.4 هغه پړاوونه چې په 28.71 او 28.72 مادو کې یې یادونه شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې وزارت له نافذه مقررې سره سم د کورني امنیت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د کورني امنیت د منظور شوي پلان بدلول

28.8 که چېرې د نافذه مقررې له مخې اړتیا ولیدل شي، تړون لرونکی مکلف دی چې د کورني امنیت منظور شوي پلان باندې بیا کتنه وکړي او هغه تعدیل کړي او د مخکېني منظور شوي امنیتي پلان د بدلولو لپاره د کورني امنیت نوی پلان وړاندې کړي.

28.9 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه مقررې سره سم وزارت ته د کورني امنیت د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکی ممکن د کورني امنیت د منظور شوي پلان د بدلون غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوې تعدیل شوې بڼه 28.8 مادې مطابق وي یا هم په بل ډول).

28.10 وزارت ژمنه کوي څومره ژر چې شونې وي، د 28.9 مادې سره سم د کورني امنیت پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.10.1 د کانونو نافذه مقررې سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.10.2 که چېرته وزارت:

28.10.2.1 له نافذه مقررې سره سم د کورني امنیت پلان منظوروي، نو تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (د هغو شرطونو په شمول چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي؛ یا

28.10.2.2 د کانونو نافذه مقررې مطابق په وړاندې شوي پلان کې د بدلون غوښتنه کوي او یا د وړاندې

شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول اصلاحاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

د کورني امنیت د منظور شوي پلان خپرول

28.11 د شک د مخنیوي لپاره، د کورني امنیت منظور شوی پلان به د وزارت له خوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د محلي ګټو او د ټولنې د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د محلي ګټو او د ټولنې د پراختیا په اړه په پړو پړول کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د محلي ګټې د پلان رعایت

29.2 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی د محلي ګټې منظور شوي پلان کې ذکر شویو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولنې سره مشوره وکړي.

29.4 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولنې د پراختیا پلان رعایت

29.5 تړون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به د ټولنې د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

عامه کارونه

30

30.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لګښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او وېي رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه تړون پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مكلفيتونه

- 31.1 د 31.3 او 31.4 مادو په پام کې نيولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعاليتونو لپاره ټوله اړينه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېيم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوې ده.
- 31.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د تړون 31.1 مادې پر اساس اړينې دي، پلان کړي، پراختيا ورکړي او ويې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نيولو سره:
- 31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې د 31.4 مادې او ټولو نافذه قوانينو سره سم ورکړل شوي وي؛
- 31.2.2 تر هغه بريده چې ياد عمل له 31.2.1 مادې، له منظور شوي اکتشافې پلان يا د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل سره مغايرت و نه لري.

له زېربنا څخه گډه استفاده

- 31.3 تړون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توگه د استفادې وړ وي:

- 31.3.1 لکه څرنگه چې په دې تړون او د کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا وکارول شي (د درېيم جواز لرونکي په شمول)؛ او
- 31.3.2 په کومه سيمه کې چې موقعيت لري، هلته له تلپاتې ټولنيزې او اقتصادي پراختيا سره مرسته وکړي.
- 31.4 د 31.3 مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:
- 31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د موجوده زېربنا د کارونې يا په مشترکه توگه د يادې زېربنا د کارونې اجازه ورکړي وي؛ او
- 31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او يا ددې زېربنا له نورو شريکانو سره د منرالي فعاليتونو په مقصد د يادې زېربنا د کارونې په اړه موافقي ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کارونې اجازه

- 31.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافې جواز يا استخراجي جواز يو شرط دی چې د زېربنا د رغونې تر پيل مخکې بايد د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا لېږد

- 31.6 تړون لرونکي مني، که چېرې وزارت تشخيص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوي زېربنا له منرالي فعاليتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف يا د جواز تر فسخه کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای رسېدو، انصراف يا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکيت امارت ته سپارل کېږي.

- 31.7 د شک د مخنيوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د 31.6 مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې ياده زېربنا له منځه يوسي.

32 لرغوني او فرهنگي آثار

عمومي مكلفيتونه

- 32.1 که چېرې د منرالي فعاليتونو په جريان کې، تړون لرونکی لرغوني يا فرهنگي آثار يا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سملاسي:

- 32.1.1 د کانونو او د اطلاعاتو او فرهنگ وزارتونو ته خبر ورکړي؛ او
- 32.1.2 د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا کې منرالي فعاليتونه تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بيا اجازه نه وي ورکړي، چې بيا ځلي اجازه بنايي د نورو شرايطو د رعايت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظوري ورکول يا ردول

- 32.2 له نافذه قوانينو سره سم:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکي یې پر رعایت مکلف دي، برابر وي، دغه کړنه د تړون د 32.2.1 مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د 3 میاشتو په موده کې ترسره کېږي، او 32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شوني وي، د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:

32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي او که ردوي یې؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکي د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دي، یا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو یا فرهنګي آثارو یا ساحې څخه په واټن کې، په کومه کې چې باید منرالي فعالیتونه ترسره نه شي د ثبت شوي ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثار یا ساحه باید په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بیا رغونې له نافذه قوانینو سره سم مشخصه شوي وي.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا سیمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکي د هغو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دي چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعالیتونو د بیا پیل لپاره د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکي مکلف دي، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته یې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعالیتونه ترسره نه کړي، مګر دا چې وزارت د یادو منرالي فعالیتونو د کار د بیا پیل اجازه ورکړي.

33 د نهایی محصول خرڅلاو او صادرات

بازار موندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکي کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهایی محصول وپلوري او یا یې صادر کړي، څه ډول چې یې مناسبه ګڼي؛

33.1.2 د نهایی محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل ډول د نهایی محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنټرول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایی محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو ډول د محصول د وړاندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پېښکي پلور سره تړلي دي) پر خپل غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکي مکلف دي چې ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل ډول وړاندې کېږي، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده پالیسي سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیبې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې ښايي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط به په پام کې نیسي.

د نهایی محصول صادرات

33.3 تړون لرونکي مني چې:

33.3.1 تړون لرونکي کولی شي چې د نافذه قوانینو سره سم خپل نهایی محصول بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مگر دا چې د مقیده منرالونو د نافذه تگلاري له مخې.

33.4 اړونده امارتي ادارې به تړون لرونکي ته د نهايي محصول د صادرولو په مقصد د هر ډول اړين جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکي وکولای شي چې څرگنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتيش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د 34 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دي چې:

34.1.1 وزارت يا بلي اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه

تړون يا د نافذه قوانينو سره سم غوښتل کېږي، تسليم کړي؛

34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي چې ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا يا د هغه په استازيتوب کومي ادارې ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحيح دي او د کومي موضوع په اړه چې ياد اسناد چمتو شوي دي، گمراه کوونکي نه دي.

34.1.3 د 34.1.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي يا د هغه استازي هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکي يا د هغه استازي يې کومي ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه يې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکي مکلف دي چې:

34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته هر ډول تخنيکي راپور وړاندې کړي؛

34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت او د چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېريال ساتنې راپور وړاندې کړي؛

34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د اکتشافې جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛

34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتياز (رويالټي)، استخراج او نهايي محصول راپور وړاندې کړي؛ او

34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتيش شويو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت يا د چاپېريال ساتنې ملي اداره يې غواړي، په هغه ډول بايد وړاندې شي چې د کانونو نافذه قانون کې ذکر شوې ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د 35 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دي چې ټول تخنيکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ريکارډونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعاليتونو اسناد

35.2 تړون لرونکي مکلف دي چې د محاسبې د معيارونو مطابق د منرالي فعاليتونو په تړاو د حسابونو هر اړخيز، دقيق او تازه اسناد (اډېټ ريکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:

35.2.1.1 عواید او لگښتونه؛

35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او

35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او

35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.

35.3 د 35.2 مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.

35.4 تړون لرونکي مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:

35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتي؛ او

35.4.2 دغه تړون د فسخ له نېټې څخه وروسته باید د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتل شي او 36 مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په 21.2 ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

36.1 تړون لرونکي مني چې:

36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش مامورین ټاکي؛ او

36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:

36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي)؛

36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا

36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.

36.2 تړون لرونکي مکلف دي او دا باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامورینو ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامورین ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د 35 مادې پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي)؛ او

36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامورین ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون 36.2 مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکي وزارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکي په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د هغه ځای چې ثبت دی، د نافذه قوانینو پر بنسټ فعالیت کوي.

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکي واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي.

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي.

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبي یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکي یې پر رعایت ملازم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکي له کومې نامطلوبې پېښې سره نه دی مخ شوی؛

37.1.7 تړون لرونکي:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارتمنت، کمپسین، د خپلواکي ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادي ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې ښایي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانایي په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي؛

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکي خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضایي قرار، حکم یا په 37.1.7 ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي.

37.1.9 نه تړون لرونکي او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارتمنت، کمپسین، د خپلواکي ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له خوا چې یادي ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخنه دی پېژندل شوی:

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپیریال ساتنې په برخه کې؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خونديتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې.

37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم نه تړون لرونکي، نه د هغه کوم استازي او نه هم کوم بل شخص چې د تړون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د هېڅ ډول تادیبي، منفعت یا امتیاز وړاندیز نه دی شوی، یا وعده ورسره نه ده شوې یا هم ورته نه دي ورکړل شوي؛

37.1.11 تړون لرونکي له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې تړون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛

37.1.12 تړون لرونکي داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې تړون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت ونه لري؛

37.1.13 ټول هغه اسناد (د ارزونې اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافی جواز په تړاو وړاندې شوي وي) چې د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې شوي دي، واقعي، بشپړ او سم دي او ګمراه کوونکي نه دي؛

37.1.14 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب یوې ادارې ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي؛

37.1.15 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې ادارې ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه قانون او مقرري له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هېڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او

37.1.16 تړون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظوري، موافقي او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (روپالتي) او د جواز فیسونه یې تادیبه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې ادارې یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسايل پکې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.

دقت

37.2 مگر دا چې په 37.1 ماده کې بل ډول څرگنده شوې وي، تړون لرونکی د وزارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د تړون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د تړون په ټوله موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

37.3 د تړون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

37.4 تړون لرونکی مني چې:

37.4.1 د دغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو وزارت د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 وزارت په دغه تړون کې د تړون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تړون لرونکي د تضمینونو مېنې

37.5 د تړون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د تړون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د تړون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوې دي کوم چې له هغوی څخه د تړون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه تړون 42 مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې وزارت ته د تړون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکي تضمین له امله اوبنتي وي.

38 د وزارت نیابت او تضمینونه

38.1 وزارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه تړون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظورې (تائیدی) یې ترلاسه کړي دي؛ او

38.1.1.2 د وزارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

38.1.2 د جواز ساحې د ټولې یا یوې برخې جواز یې له دې تړون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي).

دقت

38.2 مگر دا چې په 38.1 مادې کې په بل ډول څرگنده شوې وي، وزارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه تړون په موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

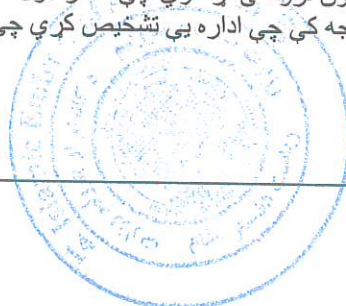
د تضمینونو حدود

38.3 وزارت د تړون لرونکي د ګټې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مګر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکوي.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات

39 د رسمي هدایتونو رعایت

39.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلې هدایتونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکی اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

- 39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛
 39.1.2 د کانونو نافذ قانون يا مقررې او يا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ يا
 39.1.3 د جواز هر شرط،
 هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لارښودونو کې مشخص شوی وي يا هم که چېرې په لارښودونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نيول کېږي.
 39.2 که چېرې تړون لرونکی د کومې ادارې د يوه ليکلي هدايت په تطبيق کې چې ددې تړون په 41.1 ماده کې يې يادونه شوې، پاتې راشي نو:
 39.2.1 وزارت کولای شي چې اړونده ادارې وڅخه چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي هدايت د تطبيق لپاره ټول اړين اقدامات ترسره کړي؛
 39.2.2 تړون لرونکی مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتياوې چې د ادارې له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړيني کړني ترسره او هدايتونه پلي کړي؛ او
 39.2.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده ادارې له لوري تر ليکلي غوښتنې وروسته ټول هغه لگښتونه او مصارف د ۲۰ کاري ورځو په موده کې تاديه کړي چې د يو هدايت د تطبيق لپاره د اړينو اقداماتو د ترسره کولو په بدل کې يې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

- د اجرا ضمانت شرايط
 40.1 د 4.3 يا 5.7 مادو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:
 40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پلان کې د ذکر شويو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافي جواز صدور؛ او
 40.1.2 د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شويو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او
 40.2 مګر دا چې د کابينې له لوري په بل ډول ټاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتيا وړ فعاليت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمېسيون لخوا د کانونو نافذ قانون او مقررې سره سم ټاکل کېږي او د هغو له مخې به محاسبه کېږي.
 40.3 د اجرا ضمانت په نغدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپارل کېږي.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پرېکړه

- 40.4 تړون لرونکی مني، که چېرې د کانونو نافذ قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په يوه منظور شوي پلان يا د کان کيندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوې دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت په اړه لازمه پرېکړه وکړي.

د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

- 40.5 که چېرې د 40.4 مادې مطابق د اجرا ضمانت په اړه پرېکړه نه وي شوې، د کانونو قانون او مقررې د حکمونو او ددې تړون 46.7 مادې په پام کې نيولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته ښايي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپېريال ساتنې ضمانتونه

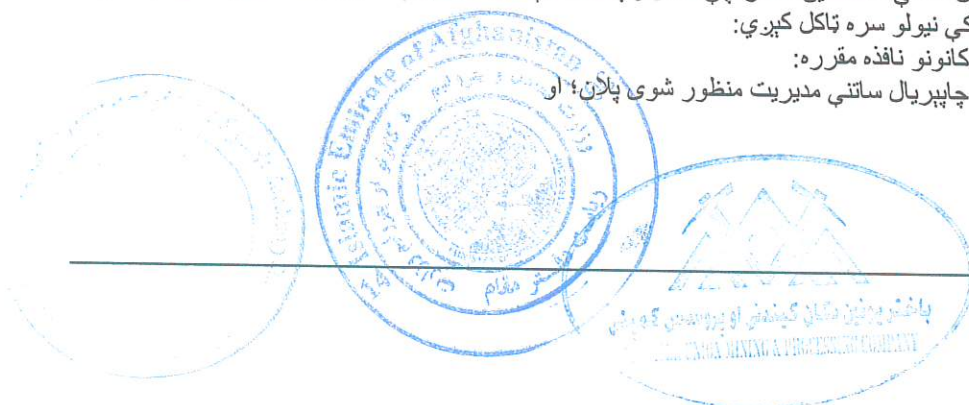
د چاپېريال ساتنې د تضمين شرايط

- 41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پيل کړي، تر څو چې يې د چاپېريال ساتنې د مديريت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمين په توګه د چاپېريال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.

- 41.2 د چاپېريال ساتنې د تضمين مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې مواردو په پام کې نيولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذ مقررې:

41.2.2 د چاپېريال ساتنې مديريت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپېريال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.
 41.3 د چاپېريال ساتنې د تضمين بڼه به د نافذه مقررې له مخې وټاکل شي.
 د چاپېريال پر تضمين بياکتنه
 41.4 تړون لرونکي مکلف دی چې:
 41.4.1 د نافذه مقررې سره سم هر کال د چاپېريال ساتنې د تضمين مقدار باندې بيا کتنه وکړي؛ او
 41.4.2 بنيادي مکلف کړای شي چې د نافذه مقررې په رڼا کې د چاپېريال ساتنې تضمين تعديل شوي بڼه وړاندې کړي.
 د چاپېريال ساتنې د تضمين په اړه پرېکړه
 41.5 تړون لرونکي مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپېريال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شويو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:
 41.5.1 د چاپېريال ساتنې د تضمين په اړه پرېکړه وکړي؛ او
 41.5.2 بديل اقدامات تر لاس لاندې ونيسي چې د دې کار لگښت به د پور په توگه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.
 د چاپېريال ساتنې تضمين بېرته سپارل
 41.6 تر هغه بريده چې 41.5 مادې ته په پام سره د تضمين په اړه پرېکړه نه وي شوې، د دې تړون له 46.7 مادې سره سم د چاپېريال ساتنې هر تضمين به د دې تړون تر فسخي وروسته بېرته تړون لرونکي ته سپارل کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت
 42.1 د 43 مادې په پام کې نيولو سره، تړون لرونکي مکلف دی چې وزارت او نورو اړوندو ادارو او د هغو استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې ددې تړون د نقض له امله ورته اوښتي وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د وزارت يا اړوندو ادارو يا د هغو د استازو له خوا د نافذه قوانينو د نقض يا نه رعایت په نتيجه کې ورته اوښتي وي.
 43 د مسئوليت حدود
 43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د تړون لرونکي مسئوليت د وزارت پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي توان پورې محدود دی او تړون لرونکي، په هېڅ شرايطو کې د نامستقيم تاوان لپاره دسروزروليت نه لري.

44 تفصير او فسخه

د تفصير موارد
 44.1 دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تفصير موارد گڼل کېږي:
 44.1.1 کله چې تړون لرونکي د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په ۴۰ ماده کې ذکر شوې، پاتې راشي:
 44.1.1.1 د 4.1 مادې پر بنسټ په منظور شوي اکتشافې پلان کې شوې ژمنې د ضمانت په توگه؛ يا
 44.1.1.2 د 5.7 مادې سره په مطابقت کې د د استخراج منظور شوي پروپوزل کې شوې ژمنې د ضمانت په توگه؛
 44.1.2 د جواز لغوه کېدل. هغه جواز چې تړون لرونکي يې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛
 44.1.3 د جواز تعليق. ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي، يا
 44.1.3.1 موده يې پوره شوې وي؛ او
 44.1.3.2 د نافذه قانون مطابق (د 44.1.2 بند له محدودلو پرته) فسخ شوی وي؛
 44.1.4 اهليت. کله چې تړون لرونکي د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کاروني اهليت له لاسه ورکړي؛

44.1.5 د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه، که چېرې تړون لرونکی د جواز د خنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه ګڼل کېږي؛

44.1.6 د لارښوونې نه رعایت. کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د 39.1 مادې مطابق د یوې صادري شوي لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛

44.1.7 د حکمیت د قرار نه رعایت. کله چې د دې تړون 53 مادې له مخې تړون لرونکی د حکمیت قرار الزامي وګڼي او د هغې په رعایت کې پاتې راشي؛

44.1.8 ناخوښه پېښه: تړون لرونکي د ناخوښې پېښې تابع دی؛

44.1.9 په کنترول کې بدلون. د 49 مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د تغیراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د بدلون کنترول رامنځ ته کېږي؛

44.1.10 د تضمین نقض. کله چې تړون لرونکی خپل یو تضمین نقض کړي؛

44.1.11 په تادیاتو کې پاتې راتلل. کله چې تړون لرونکی ددې تړون، د کانونو نافذه قانون یا مقرري پر بنسټ د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رويالټي یا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پېسې د تادیې تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې تادیه نه شي، یا

44.1.12 فاحش نقض. کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:

44.1.12.1 د دې تړون هر شرط (له هغه شرایطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، رويالټي یا 44.1.11 مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه ډول تقصیر د اصلاح وړ نه وي یا هم دا چې وزارت د همدغې مادې په رڼا کې د لیکلې خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح یا جبران غوښتنه کړي وي او تړون لرونکی د خبرتیا تر خپرېدو وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت یې نه وي حاصل کړی؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه قانون، مقرري او یا بل نافذه قانون نقض؛ یا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د یو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون له منظوري سره سم دغه تړون فسخ کړي.

44.3 د تقصیر له هغو مواردو پرته چې په 44.1 ماده کې بیان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعالیتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافی یا استخراجي جواز د لغوي په تړاو ذکر شوي مودې څخه د زیات وخت لپاره وختېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، وزارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتیا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخ کوي، وزارت به د تړون د فسخ د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته لیکلې خبرتیا صادروي.

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دلیل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېدای شي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دلیل چې وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت ته له کوم لګښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې یې تولید کړي دي، د وزارت له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفیتونه رفع کېږي، مګر له هغو مکلفیتونو پرته چې په 1,2,40,41,42,43,44,46 مادو او له 54 څخه تر 57 مادو پورې (له 56.6 مادې څخه پرته) کې درج شوي دي او یاد مکلفیتونه به ددې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او 45.2.3 هر لوری کولی شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې یې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار

- د منرالي فعالیتونو پای ته رسول
- 46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه پای ته ورسوي.
- له ساحې څخه د استازو ایستل
- 46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی ددې تړون په 46.3 او 46.6 ماده کې مندرج مکلفیتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.
- د وسایلو او زېربنا لېږدول
- 46.3 پر هغو مواردو سربېره چې تړون لرونکی ددې تړون په 46.5 ماده کې د مندرجه مکلفیتونو پر رعایت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفیت لري چې:
- 46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسایلو لېږدول چې د تړون لرونکي یا د هغو د استازو له خوا راوړل شوي وي؛ او
- 46.3.2 له 31.6 مادې سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غیر فعالول او لري کول چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار باید په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زیات ونه خنډېږي:
- 46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ یا
- 46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الغا تر نېټې وروسته ۶۰ کاري ورځې وي.
- 46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل یا زېربنا په هغې موده کې چې په 46.3 ماده کې ذکر شوي، لري نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.
- د نیمګړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول
- 46.5 د یو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:
- 46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شوني وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو د کوم شخص یا څاروي د ژوبلېدو او یا نورو ملکیتونو ته د زیان اوښتو مخنیوی وشي،
- 46.5.2 د چاپیریال ساتنې مدیریت د منظور شوي پلان په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نیمګړي یا پاتې مکلفیتونه ادا کړي (د شک د مخنیوي لپاره، هغه پاتې مکلفیتونه چې تړون لرونکي یې د بیا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛
- 46.5.3 د ټولو هغه چارو ترسره کول چې د نافذه قوانینو د رعایت لپاره اړین ګڼل کېږي؛ او
- 46.5.4 څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي چې د 46.5.1 – 46.5.3 مادو پربنسټ خپل مکلفیتونه سر ته ورسوي.
- د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی
- 46.6 له هغو مواردو پرته چې په 46 ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی ښايي:
- 46.6.1 د جواز ساحې د اعتبار مودې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقاً له 46.5.1 تر 46.5.3 مادې په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفیتونو د سرته رسولو لپاره اړین دي او ساحې ته د دغو تجهیزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل یوازې د مکلفیتونو د ادا کولو او چټکتیا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسۍ په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجرا د تضمین او د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

46.7 وزارت باید:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د 46.5.4 مادې مطابق د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه چې عملي وي، د جواز ساحه تفتیش کړي څو تصدیق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي پلان، د استخراج منظور شوي پروپوزل او د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې شوي ژمني ترسره کړي دي.

46.7.2 څومره چې ژر شوني وي، وروسته له هغې چې وزارت تصدیق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافی پلان یا د استخراج منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمني پوره کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمین بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپیریال ساتنې د مدیریت په منظور شوي پلان کې بې ژمني پوره کړي، وزارت تړون لرونکي ته د چاپیریال ساتنې د اجرا تضمین بېرته سپاري؛

46.8 وزارت ښايي د خپل لزوم دید پر اساس د چاپیریال ساتنې اړوند د اجرا تضمین ټول یا یوه برخه یې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره یو تضمین وي. که چیرې وزارت وغواړي چې د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې له نافذه مقرري سره سم یې ترسره کړي.

47 گډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې ددې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوي دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو یا حل لارو باندې نه عوض کېږي یا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه یا په نافذه قانون کې بیان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چېرې تړون لرونکي د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکي مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعالیتونو د جزییاتو په اړه چې قراردادي یې په پام کې لري، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛

48.1.2 تړون لرونکي باید ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعالیت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون د شرایطو رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون شرایط رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي.

48.1.3 د ۴۸،۱،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعالیتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړین تکافل پلي کوي.

48.1.4 تړون لرونکي مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مدیریت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصدیق کړي چې:

48.1.4.1 تړون لرونکي ددې جوگه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا ددې تړون شرایط رعایت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي يا فرعي قرارداديانو له هغو کړنو له مخکې خبر کړي چې ښايي تړون لرونکی ددې تړون د کوم شرط د نقض له کواښ سره مخ کړي.

48.2 د شک د مخنيوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفیتونه يا مسنولیتونه چې ددې تړون پر بنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځيني مکلفیتونه کوم قراردادي يا فرعي قرارداديانو ته تفويض کړي هم وي؛

48.2.2 د 48.2.1 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، 48.1.3 مادې ته په پام سره که چېرې قراردادي يا فرعي قرارداديان د اړين تکافل په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسنولیتونو د ترسره کولو خنډ نه ګرځي (د شک د مخنيوي لپاره د 24.1 مادې له مخې د تړون لرونکي له خوا د تکافل د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسنول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قرارداديانو عمل يا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 د مدیریت بدلون

د اړتیا وړ منظوري

49.1 د 24.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د پروژې په سهامدارانو کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه قانون او مقرري له مخې د وزارت لیکلي منظوري تر لاسه کړي.

د هغه جواز خنډول چې منظوري ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په مدیریت کې د وزارت تر لیکلي منظوري وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې خنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظوري لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوري وي.

له منظوري پرته د مدیریت بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د مدیریت بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلي منظوري وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د مدیریت د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د مدیریت بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي، نو په دې په دغه صورت کې ښايي تړون د 44.1.9 مادې له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د وزارت له خوا لېږد

50.1 وزارت نه شي کولی چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر دا چې وزارت د تړون لرونکي لیکلي موافقه تر لاسه کړې وي.

د تړون لرونکي له خوا لېږد

50.2 تړون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر د جواز يا د جواز منفعت اړونده حقوقو او مکلفیتونو څخه پرته، او

50.2.2 جواز يا د جواز منفعت لېږدولی شي (چې د شک د مخنيوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مګر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه مقرري او قانون سره سم له مخکې د وزارت منظوري تر لاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د 50.3 او 50.5 مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د منفعت تر لاسه کونکي

لومړی په داسې بڼه له وزارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او ددې ژمنې پر بنسټ د وزارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 وزارت کولی شي چې په 50.2.2.2 ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکی مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د 50.2.2.2 مادې له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر تعدیل کېدو وروسته چې په 50.3 ماده کې راغلي (که د تطبیق وړ وي)، اوسنی تړون لرونکی ددې تړون پر بنسټ د راتلونکو ټولو مکلفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی، تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکی پر غاړه اخلي.

د تضمین امتیاز

50.5 که تړون لرونکی د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو ګټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کوي، په 50.2.2.2 ماده کې راغلي ژمنه ښایي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د وزارت له خوا ډاډ

منظوري

51.1 تر کوم ځایه چې شونې وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده ادارې به هڅه کوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظوري ګانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د وزارت له خوا د ځنډونو نه جوړول او نه تبعیض

51.2 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، وزارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

بهرني کارګر

51.3 د تړون لرونکي له خوا د تړون د 29 مادې د شرایطو او د محلي ګټې د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکی ښایي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنګه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.4 د 51.1 یا 51.2 مادو د حکمونو له محدودولو پرته، وزارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.4.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.4.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې یاد کسان به تل د نافذه قوانینو تابع اوسي.

د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره

51.5 د 14، 15، 17 او 18 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، وزارت نه شي کولی چې د اجبار له لارې:

51.5.1 د تړون لرونکي له خوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.5.2 د تړون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په ګډون چې د تړون لرونکي ملکیت وي)

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړې وي.

51.6 که وزارت یې اړینه وگڼي چې د 51.5 مادې مطابق منزلونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو وزارت مکلف دی چې د نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.7 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلي کېږي، وزارت ژمنه کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

51.7.1 تر یادې نېټې وروسته د ۹۰ کاري ورځو په جریان کې کله چې تړون لرونکي د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره د ځمکې مالک یا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره لیکلې غوښتنه ولېږي.

51.7.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم تر یادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک یا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، چې تړون لرونکي مکلف دی وزارت په لیکلې توګه خبر کړي، دغه خبرتیا باید له لاندې ضمایمو سره مل وي:

51.7.3 د ټولو هغو لیکونو کاپي ګانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک یا متصرف ترمنځ تبادله شوي، ضمیمه کول؛ او

51.7.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د عامه ګټو په خاطر د اړونده ځمکې د استملاک لپاره د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.8 تړون لرونکي مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمېسیون د عامه ګټو په موخه د استملاک وړاندیز چې د کانونو نافذه قانون کې تصریح شوی، تصویبوي، نو:

51.9 ښايي د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک قانون له مخې د استملاک کوونکي ادارې له خوا تادیه وړ وي؛ او

51.9.1 په دغه صورت کې تړون لرونکي مکلف دی چې د استملاک د ادارې تر غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په موده کې، د اړونده ځمکې د استملاک په موخه دغې ادارې ته د خسارې معادل تادیه کړي.

52 غیر مترقیه پېښې (فورس ماژور)

غیر مترقیه پېښې

52.1 د 52.2 مادې په رعایت سره، د تړون د 52 مادې د موخې په رڼا کې غیر مترقیه پېښه هغې پېښې یا حالت یا د پېښو یا حالاتو ترکیب ته وايي کوم چې:

52.1.1 د اټکل وړ نه وي؛

52.1.2 منطقاً د زیانمن لوري له کنټرول یا اختیار څخه پورته وي؛

52.1.3 په دې تړون کې د زیانمن لوري د راغلو مکلفیتونو (له هغه مکلفیت پرته چې د تادیاتو په اړه وي) د ځنډ یا تقصیر لامل شي؛ او

52.1.4 د غیر مترقیه پېښې په وخت کې دا توقع نه شوای کېدای چې زیانمن لوري د صنعت د غوره کړنې پر اساس د معقولانه او ځیرکانه کوښښونو په ترسره کولو سره د هغې مخنیوی کړی وای یا یې کنټرول کړی وای؛ او

تر هغه بریده چې په 52.1.1 – 52.1.4 مادو کې ذکر شوي شرایط پوره کړي، لاندې حالات غیر مترقیه پېښې ګڼل کېږي:

52.1.5 جګړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرمانی او تروریستي اعمال؛

52.1.6 محاصرې، تحریمونه، عام اعتصابونه او یا د هېواد یا اړونده صنعت په سطحه کارګري شخړې چې له زیانمن یا زیانمن لوري یا د زیانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛

52.1.7 وبا ګانې یا قرنطین؛ او

52.1.8 زلزلې، طوفان، سېلاب، اور لګېدنه، تالنده برېښنا یا د هوا نور وړانګونکي پېښې.

52.2 پر 52.1 مادې سربېره، د 52 مادې د موخو په رڼا کې لاندې پېښې یا حالتونه په غیر مترقیه پېښو کې نه راځي:

52.2.1 اقتصادي تنګلاسي یا د بازار په شرایطو کې بدلون؛

52.2.2 هغه پېښې چې ددې تړون پر اساس د يوه زيانمن طرف د مكلفيتونو اجرا سختوي، خو ناممكن كوي يې نه؛

52.2.3 جگړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناكراري او تروريستي اعمال، مگر دا چې دغه پېښې:

52.2.3.1 په مستقيم ډول د جواز سيمه اغېزمنه كړي يا په مادي توگه د استخراجي پلان

تطبيق مختل يا مخنيوى يې وكړي؛

52.2.3.2 په پورتنۍ 52.2.3 ماده كې مشخص شوي اړونده وضعيت د پام وړ خرابوالي لامل

شي كوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرايطو سره تړاو ولري؛ او

52.2.3.3 تړون لرونكي د كورني امنيت پلان كې راغلي تعهدات پلي كړي وي؛

52.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛

52.2.5 د جواز په سيمه كې تر معمولي كچې ډېر د ژمي اوږدېدل؛ او

52.2.6 نورې هغه پېښې يا حالات چې د پېښېدو په وخت كې، د غير مترقبه پېښو له تعريف سره چې په

52.1 ماده كې وړاندې شوي، نږدې مستقيم تړاو ونه لري.

د غير مترقبه پېښو اغېزې

52.3 د 52.4 مادې په پام كې نيولو سره، كه چېرې كومه غير مترقبه پېښه ددې سبب كېږي چې په تړون كې د تړون لرونكي يا وزارت (زيانمن لورى) د راغلو مكلفيتونو د اجرا مخنيوى كوي يا يې د خنډ لامل

گرځي، نو:

52.3.1 د زيانمن شوي لوري اړونده مكلفيتونه (له مالي مكلفيتونو پرته)؛ او

52.3.2 د مقابل لوري اړونده مكلفيتونه به كوم چې د زيانمن لوري د مكلفيتونو په اجرا پورې متكي دي، له هغې نېټې څخه خنډول كېږي كوم چې فورس ماژور (غير مترقبه) پېښې د يادو مكلفيتونو د اجرا مانع گرځي يا هغه خنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د 52.9 مادې مطابق فورس ماژور پېښې پاى ته رسېږي.

د غير مترقبه حالاتو په اړه خبرتيا

52.4 كه چېرې يو زيانمن لورى د غير مترقبه پېښو له امتياز څخه د برخمن كېدو دعوى كوي، نو:

52.4.1 بل لوري د هغې پېښې يا حالاتو يا د دواړو پېښو يا حالاتو په اړه خبر كړي چې فورس ماژور لامل كېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د ۱۰ ورځو په جريان كې وروسته تر هغې چې زيانمن لورى

په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شونې وي خبر ورکړي؛

52.4.2 بل لورى سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر كړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راكمولو په موخه تر لاس لاندې نيول شوي وي؛

52.4.3 د 54.5 مادې حكمونه رعات كړي، كه څه هم 52.4 ماده په خپله بايد د يو زيانمن لوري له خوا د 54.4 مادې سره سم د خبرتيا د صدور خنډ ونه گرځي.

52.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مكلفيتونو ترسره كولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له كبله نه دي اغېزمن شوي؛ او

52.4.5 څومره ژر چې شونې وي، ددې تړون له مخې د خپلو مكلفيتونو سرته رسول بېرته پيل كړي. د اغېزو راكمولو مكلفيت

52.5 زيانمن لورى مكلف دى چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راكمولو لپاره غوره هڅې وكړي او د مكلفيتونو په سرته رسولو كې رامنځته شوى خنډ حداقل ته ورسوي.

هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

52.6 بې له دې چې ددې تړون پر بنسټ د يو زيانمن لوري مكلفيتونه اغېزمن شي، په 52.5 ماده كې د درج شويو مكلفيتونو په شمول، كه چېرې يو زيانمن شوى لورى يې مناسبه ونه گڼي، ياد لورى مكلف نه دى چې د محاصري، تحريم، اعتصاب يا كارگري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره كېږي.

52.7 كه چېرې يو زيانمن شوى لورى په 52.6 ماده كې ذكر شويو مواردو ته په رسيدگي كې پاتې راشي، دا پېښه بايد داسې ونه گڼل شي چې گڼي د زيانمن لوري په كنټرول كې وه، يا هم په 52.1 ماده كې د فورس ماژور پېښو تعريف ته په پام سره، زيانمن لوري د يادو پېښو مخنيوى كولاى شواى يا يې هم په كنټرولاى شواى.

لگښت

52.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د 52 مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کونښنونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوری او نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولي اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توګه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

د غیر مترقبه پېښو پای

52.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د 52 مادې له مخې خنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راګرځي:

52.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوګه دی چې په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي)؛ او

52.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

52.10 که چېرې د فورس ماژور یوې پېښې تر له پسې شپږ میاشتې مودې پورې دوام وکړي نو:

52.10.1 دواړه لوري باید د 52.2 مادې په پام کې نیولو سره، د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او که چېرې په دې تړون کې تعدیلاتو ته اړتیا وي، په اړه یې هوکړې ته ورسېږي؛ او

52.10.2 که چېرې:

52.10.2.1 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر

خپرې کړې خبرتیا وروسته د ۱۲ میاشتو په جریان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه

رسېدل؛ یا

52.10.2.2 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د تړون د یو یا دوه موده تعدیلاتو په اړه د هغې مودې په

جریان کې چې په 52.10.2.1 کې تصریح شوې، موافقې ته ورسېږي، خو یاد تعدیلات د 52.3

مادې مطابق د شپږو میاشتو په موده کې د اجرا وړ ونه ګرځي نو.

په دغه صورت کې له 52.11 مادې سره سم وزارت کولی شي چې دغه تړون فسخه کړي او د تړون فسخه له

یو لوري څخه بل ته د خبرتیا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دی.

52.11 که چېرې تړون د 52.10 مادې مطابق د وزارت له خوا فسخ شي، د تړون 45 ماده د تطبیق وړ

ده.

53 د اختلافونو حل

د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR)

53.1 د 53.2 مادې په پام کې نیولو سره، که چېرې ددې تړون په اړه کومه شخړه، اختلاف یا دعوی رامنځته کېږي او د تړون د یو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتیا تر استولو وروسته دواړه لوري د ۶۰ ورځو په جریان کې کومې هوکړې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز کې حکمیت ته محول کوي.

53.2 د شک د مخنیوي لپاره، اړخونه په دې وسیله په صراحت سره څرګندوي چې هر هغه اختلاف یا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته کېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداګریزو شخړو مرکز ته وړاندې

کېږي.

53.3 د حکمانو شمېر باید درې تنه وي.

53.4 د حکمیت قرار کېدای شي چې د یو مشخص مقدار پیسو د تادیه کولو یا هم د یو عمل د ترسره کولو، د یو عمل د نه ترسره کولو یا هم ددغه ډول اعمالو د ترکیب په اړه د حکم صادرونه وي.

53.5 د حکمیت ځای کابل، افغانستان دی.

53.6 د حکمیت قرار په هغه صورت کې چې دواړه لوري پرې رضایت ولري نه کېږي او د تطبیق وړ دی. د یو لوري د نه رضایت په صورت کې موضوع اړونده داخلي محاکمو ته محول کېږي.

53.7 د افغانستان محاکم کولی شي چې د حکمیت قرار د انفاذ په اړه خپل صلاحیت اعمال کړي.

53.8 تر کوم ځایه چې شونې وي، تړون لرونکی او وزارت دواړه کولی شي چې د شخړې په جریان کې د تړون تطبیق ته دوام ورکړي.

54 محرمانه معلومات

اسناد

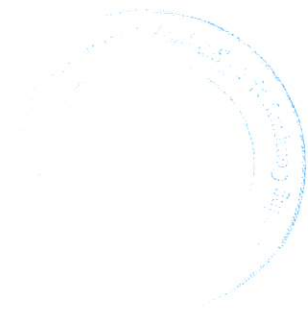
- 54.1 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذ قانون سره سم وزارت به:
- 54.1.1 د اوسني تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛
- 54.1.2 د جواز یوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛
- 54.1.3 وزارت مکلف دی چې له نافذه مقرري سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وگرځوي؛
- 54.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځینې جزییات لکه څرنګه چې په نافذه مقررې کې ذکر شوي، شامل وي؛
- 54.1.5 د هغو اسنادو کاپي ګانې چې ددې تړون پر بنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه مقررې سره سم به د عامه لاسرسي وړ ګرځي؛ او
- 54.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې ګڼې د یادو اسنادو ځینې محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

- 54.2 د 54.4 مادې د مفهوم له مخې، تر لاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د یو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هیڅ ډول استفاده نه شي کولای، مګر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د ګټې اخیستنې او یا خپلو مسئولیتونو پر ځای کولو لپاره وکارول شي.
- 54.3 تر لاسه کوونکی لوری باید ډاډ ورکړي چې هر استازی یې چې د 54 مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.
- 54.4 د 54.2 مادې له مخې، تر لاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو ګټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:
- 54.4.1 د 54.5 مادې له مخې، تر لاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکي ادارې مخکې له مخکې رضایت تر لاسه کړی وي (دا رضایت باید په غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي تر لاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛
- 54.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د تر لاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه یې له دغه تړون یا نافذه قانون او مقرري سره سم د تر لاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده یا تر لاسه کوونکي لوري مسؤلیت پر ځای کول وي.
- 54.4.3 د کانونو نافذه قانون او مقرري او یا نور نافذه قوانین یې افشاء کول لازم وېږي.
- 54.4.4 معلومات د مالي مسئولینو او یا د ښه نیت له مخې د تر لاسه کوونکي لوري د مالي مسئولینو او یا هم له تر لاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېیم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د 54 مادې محتوا به مراعاتوي؛ او یا
- 54.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون یا ورکړل شوي جواز کې د تر لاسه کوونکي لوري له حقوقو او ګټو سره په ښه نیت سره شوي وي او د معلوماتو تر لاسه کوونکی کس به هم د 54 مادې د محتوا له رعایت کولو سره هوکړه کوي.

رضایت

- 54.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د وزارت له لوري د رضایت نامې په اړه د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په لیکلې بڼه، د 54.4.1 مادې له حکم سره سم خپل څرګند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پر بنسټ د تړون لرونکي رضایت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د وزارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتیا، خوندیتابه او امنیت ساتنې لپاره په بهرنیو حالاتو کې اړین وبلل شي.

55 خبرتياوي

د خبرتيا استول

55.1 هر ډول خبرتيا يا اړيکي چې ددې تړون له مخې يې اړخونه له يو بل سره تامينوي، بايد په ليکلي بڼه په پښتو يا په دري ژبو وي او په لاندې طريقو سره واستول شي:

- 55.1.1 د تړون لرونکي په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانگې د پام اړولو لپاره يې بايد د اړونده شعبي يا د آمر په نوم (که چېرې د تطبيق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ يا
- 55.1.2 هغه لوري ته د ايمېل له لارې او د څانگې او يا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنگه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکي:

[گلوبل شهرک، قصبه، ۱۵ ناحیه، کابل، افغانستان]

پته

[Mkcc_3737@yahoo.com]

برېښنالیک

وزارت:

پته: مکرويان څلور لاری کابل

برېښنالیک:

د اړيکي د جزئياتو بدلون

55.2 تړون لرونکي تصدیقوي چې:

55.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکي مکلف دي چې ځان د ثبت شوي پتي پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

55.2.2 پته او برېښنالیک د اړونده نافذه مقرري د حکمونو له مخې بدلېدای شي.

55.3 که وزارت [۳] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکي کس د خپلې پتي او ايمېل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوي خبرتيا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ايمېل يا پتي ته لېږل شوی وي.

د خبرتيا وخت لاندې ترتيب شوی دی

55.4 هر ډول لېږل شوي خبرتيا بايد تر لاندې ټاکل شوو مودو وروسته تر لاسه شوې وبلل شي:

55.4.1 که تحويل شوی وي، هغه وخت چې په اړونده پته اېښودل شوی وي

55.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پينځه (۵) کاري ورځې (يا که پوست له هېواده بهر ته وي) لس (۱۰) کاري ورځې؛ او يا

55.4.3 که د ايمېل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتيکي تاييدۍ له راتلو سره سم؛ که اتوماتيک خواب رانه شي، له هغه وخت څخه درې ساعته وروسته چې ايمېل يا برېښنالیک د لېږونکي لخوا لېږل شوی وي، او دا وخت د هغه وسيلې په حواله ټاکل کيږي چې برېښنالیک يې لېږلی وي.

55.5 له دې سره سره، که خبرتيا يا برېښنالیک په غير رسمي ورځ او يا د مازديگر تر ۵:۰۰ بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به يې د راتلونکي کاري ورځې پيل وبلل شي.

56 متفرقه حکمونه

د تړون د لوړو ترمنځ اړيکه

56.1 دغه تړون:

56.1.1 د طرفينو ترمنځ د شراکت او گډې پانگوني (joint venture) هېڅ اړيکه نه رامنځته

کوي؛ يا

56.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازيتوب يو کار ترسره او يا کوم مسئوليت ومنې.

لگښتونه

56.2 مگر دا چې په دې تړون يا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصريح شوې وي، د تړون هر لوری مکلف دی چې ددې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا يا رعايت په تړاو هر ډول لگښتونه او مصارف خپله ورکړي.

نور اقدامات

56.3 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لگښت ټول اسناد چمتو کړي او يا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېيم شخص وگوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نورې معاملي په گټور او بشپړ ډول له نیمگرتيا لرلو پرته عملي شي.

پر تړون حاکم قانون او قضايي واک

56.4 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانينو پر اساس تنظيميږي. د 53 مادې په پام کې نيولو سره، دواړه لوري د د ذکر شويو محاکمو ځانگړی واک او استناف خواهي مني.

د تړون ژبه

56.5 دغه تړون پر پښتو او انگليسي ژبو چمتو شوی او اجرا کېږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون يوه کاپي ترلاسه کوي. که چېرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپير وي، پښتو نسخې ته ارجحيت ورکول کېږي.

د تفکيک قابليت

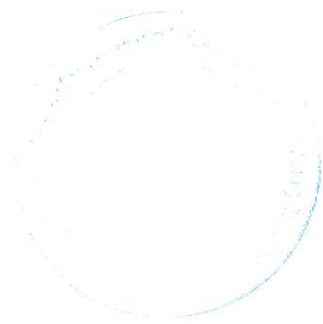
56.6 د دغه تړون هر حکم په جلا توگه د تفکيک وړ دی.

معافيتونه

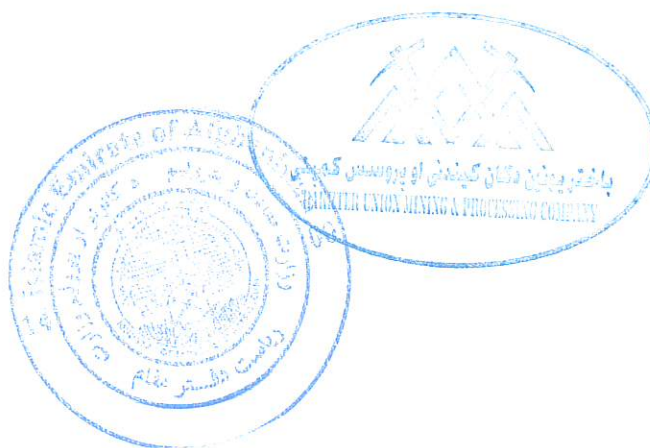
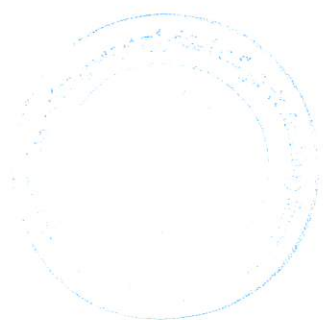
56.7 د دې تړون له مخې د يو حق، واک يا حل لارې په اړه معافيت بايد د يو لوري له خوا بل لوري ته په ليکلي بڼه وي. دا معافيت به د کوم مکلفيت يا نقض د ضمني معافيت په معنی نه وي.

د غرامت دوام

56.8 په دغه تړون کې هر غرامت د تړون لرونکي جلا او له نورو مسؤليتونو څخه خپلواک مسؤليت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.

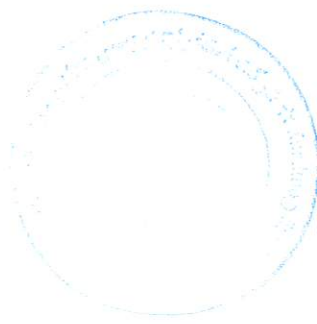
[د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.]

لومړۍ جدول: اکتشافی جواز

لومړۍ برخه: مقدم شرطونه

مقدم شرطونه	وروستنۍ نېټه
۱ وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده کې په پرله پسې ډول وځنډوي.	
۲ که چېرته تړون لرونکی له وزارت سره له مشورې پرته په خپلو شریکانو کې بدلون راوستلی وي او یا یې راوړي یا یې خپل سهم په بل شخص یا تړون لرونکي پلورلی وي او یا یې پلوري نو وزارت حق لري چې داتړون فسخه کړي.	
۳ تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د قره زغن د سرو زرو په پروژې کې د اکتشاف په مرحله کې ۱۱،۵۹۴،۵۰۰ افغانۍ پانگونه وکړي. تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د استخراج او بروسس په مرحلو کې ۱۱۳،۳۸۴،۴۰۰ افغانۍ پانگونه وکړي.	
۴ تړون لرونکی مکلف دی چې خپل اکتشافی فعالیتونه د نړیوالو معیارونو لکه CRIRSCO او داسې نورو معیارونو سره سم ترسره او پلي کړي.	
۵ تړون لرونکی مکلف دی چې د کان اړونده ټولې چارې په خپله ترسره کړي، نشي کولای خپل قرارداد او یا یې سهم په بل چاه وپلوري.	
۶ که چېرته تړون لرونکی په خپلو تعهداتو په قید شوي وخت کې عمل ونکړي، نو دا قرارداد به فسخه کړل شي او شرکت به یې د وزارت په تور لست کې شامل کړل شي.	
۷ تړون لرونکی مکلف ده چې حد اقل پینځه تنه کډوالوته د کارزمینه برابرې کړي.	
۸ تړون لرونکی مکلف دی چې د نړیوالو اصولو سره سم خپله استخراجي مرحله کې مطابق د دغه پروژې لپاره د بروسس برخې پروپوزل په پام کې نیولو سره د د سرو زرو د بروسس فابریکه تاسیس کړي.	

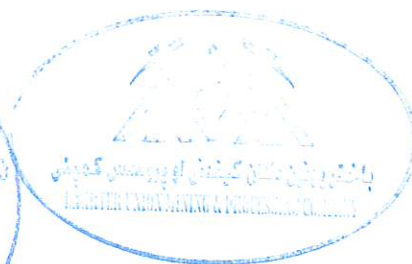
دويمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۳۴،۳،۲،۲ (الف) ماده کې ذکر شوي دي.	۱.

دریمه برخه: د جواز ساحه

د ساحي مساحت (5.339732) کیلومتر مربع ده او کورډینات یې په لاندې ډول دي:

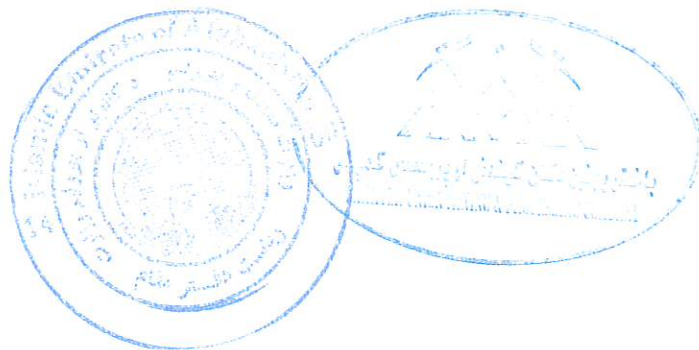
عرض البلد	طول البلد
35° 34' 3.238"	68° 24' 44.055"
35° 33' 33.519"	68° 23' 35.973"
35° 33' 39.307"	68° 23' 5.335"
35° 33' 34.850"	68° 22' 51.614"
35° 33' 24.416"	68° 22' 49.083"
35° 33' 13.173"	68° 21' 28.351"
35° 33' 50.895"	68° 21' 27.597"
35° 34' 25.537"	68° 24' 41.359"

دويم جدول: استخراجي جواز

لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذ قانون)

	د جواز اضافي شرط
1.	د کان کیندنې د پروپوزل په اړه ټول هغه شرطونه چې د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې پر جواز لرونکي باندې د کانونو د نافذ قانون مطابق وضع کېږي.
2.	هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۲، ۳، ۴ ماده کې ذکر شوي دي.

درېم جدول: زېربنا او عامه کارونه

لومړۍ برخه: زېربنا

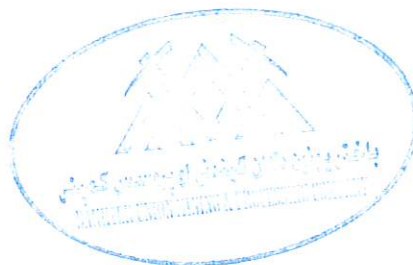
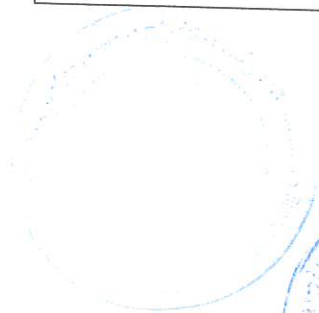
هغه زېربناوې چې باید تړون لرونکې ېې ورغوي	
1. تړون لرونکې مکلف دی چې د معدن ساحې کې د پروژې لپاره زېربنا ورغوي.	
2. تړون لرونکې مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منرالي فعالیتونو لپاره د اړتیا وړ بریښنا او اوبه رسول تامین کړي.	
3. تړون لرونکې باید د کان کیندنې فعالیتونو پورې اړوند ټول سرکونه جوړ کړي.	

دویمه برخه: عامه کارونه

هغه عامه کارونه چې تړون لرونکې ېې باید وکړي	وخت
1. شرکت مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلو ژمنو سره سم په سیمه کې دسیمی خلکو سره په همغږۍ ۵,۰۰۰,۰۰۰ (پینځه میلیونه) افغانۍ د اجتماعي خدماتو په برخه کې پانگونه وکړي.	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکي	د سهم لرونکي سلنه
۱	دمدثر آشنا استخراجي شرکت	۲۰ سلنه
۲	دباختر یونین استخراجي شرکت او د باختر پروان دسرک جوړولو او ساختماني شرکت	۳۵ سلنه
۳	صراط بصیرت د سرک جوړولو او ساختماني شرکت	۲۵ سلنه

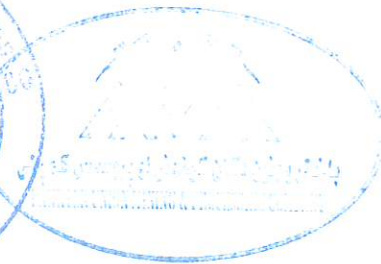
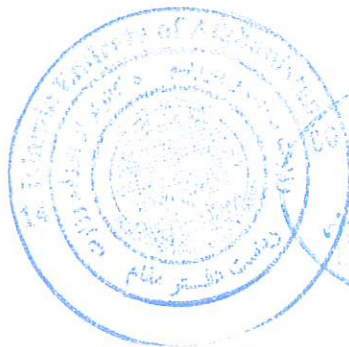

څلورم جدول: ځانګړي شرايط
هغه ځانګړي شرايط چې تړون لرونکي يې بايد عملي کړي:

ځانګړي شرايط	وروستنۍ نېټه
١ تړون لرونکي حق نه لري چې د خرڅلاو لپاره په هيڅ مقدار خام مواد له هيواد څخه بهر صادر يا خرڅ کړي.	
٢ تړون لرونکي مکلف دي چې په افغانستان کې دننه د طلا د نهايي توليد بشپړه فابريکه جوړه او نصب کړي.	

د اکتشاف تعهدات:
تړون لرونکي مکلف دي چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعاليتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندنې ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

- مقدماتي اکتشاف تر سره مول
- جيوفيزيکل سروی تر سره کول
- جيوکيميکل سروی ترسره کول
- جر کيندل
- کور ډريلنگ (برمه کينده)
- دنمونو تجزيه او تحليل تر سره کول
- د ذخايرو محاسبه کول
- د امکان سنجی مطالعات ترسره کول

اجراء:

تړون لرونکی

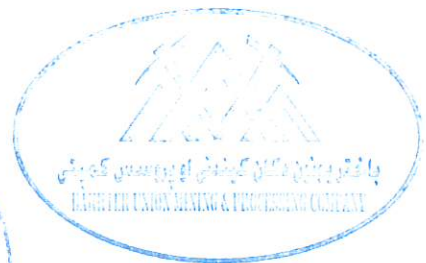
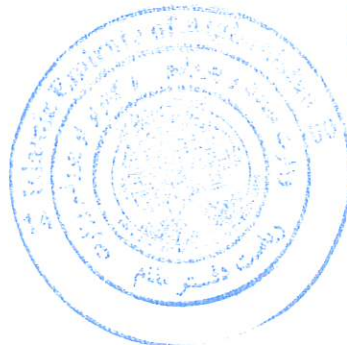
دمدثر آشنا و باختري يونين استخرجي شرکتونه
د شرکتونو رييسان

تړون ورکونکی

د کلتونو او پتروليم وزارت

شيخ الحديث شهاب الدين دلاور
د وزارت سرپرست

CONFIDENTIAL

لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پلان
[ولیکئ]